

OGÓLNE WARUNKI UBEZPIECZENIA „SUPEROCHRONA DOMÓW I LOKALI MIESZKALNYCH” DLA KREDYTOBIORCÓW KREDYTÓW HIPOTECZNYCH I POŻYCZKOBIORCÓW POŻYCZEK HIPOTECZNYCH UDZIELANYCH PRZEZ PKO BANK POLSKI SA ALBO PKO BANK HIPOTECZNY SA

ustalone uchwałą nr UZ/37/2015 Zarządu Powszechnego Zakładu Ubezpieczeń Spółki Akcyjnej
z dnia 11 lutego 2015 r.

POSTANOWIENIA WSTĘPNE

§ 1

- Niniejsze ogólne warunki ubezpieczenia „SUPEROCHRONA DOMÓW I LOKALI MIESZKALNYCH” dla kredytobiorców kredytów hipotecznych i pożyczkobiorców pożyczek hipotecznych udzielanych przez PKO Bank Polski SA albo PKO Bank Hipoteczny SA zwane dalej „OWU”, mają zastosowanie do umów ubezpieczenia zawieranych przez Powszechny Zakład Ubezpieczeń Spółkę Akcyjną, zwaną dalej „PZU SA”, z kredytobiorcami kredytów hipotecznych i pożyczkobiorcami pożyczek hipotecznych udzielanych przez PKO Bank Polski SA albo z kredytobiorcami kredytów hipotecznych udzielanych przez PKO Bank Hipoteczny SA.
- Z zastrzeżeniem ust. 3, w ramach OWU i na zasadach w nich określonych kredytobiorcy kredytów hipotecznych i pożyczkobiorcy pożyczek hipotecznych udzielanych przez PKO Bank Polski SA albo kredytobiorcy kredytów hipotecznych udzielanych przez PKO Bank Hipoteczny SA a także osoby będące właścicielami (współwłaścicielami) albo posiadaczami na podstawie tytułu prawnego lokali mieszkalnych, budynków mieszkalnych lub budynków mieszkalnych w stadium budowy, stanowiących zabezpieczenie spłaty kredytów hipotecznych i pożyczek hipotecznych udzielanych przez PKO Bank Polski SA albo kredytów hipotecznych udzielanych przez PKO Bank Hipoteczny SA, mogą ubezpieczyć:
  - budynki i lokale mieszkalne;
  - ruchomości domowych i stałe elementy;
  - odpowiedzialność cywilną w życiu prywatnym;
  - Assistance Dom, z zastrzeżeniem ust. 4.
- Budowle mogą być objęte ochroną ubezpieczeniową wyłącznie w przypadkach wskazanych w § 3 ust. 3.
- W przypadku ubezpieczenia budynku mieszkalnego w stadium budowy ochrona ubezpieczeniowa nie obejmuje ubezpieczenia assistance dom.
- W porozumieniu z Ubezpieczającym do umowy ubezpieczenia mogą być wprowadzone postanowienia dodatkowe lub odbiegające od ustalonych w OWU. W razie wprowadzenia do umowy ubezpieczenia postanowień dodatkowych lub odbiegających, OWU mają zastosowanie w zakresie nie uregulowanym tymi postanowieniami.
- Wprowadzenie postanowień dodatkowych lub odmiennych wymaga formy pisemnej potwierdzającej ich przyjęcie przez strony umowy ubezpieczenia.
- Zarzut mający wpływ na odpowiedzialność PZU SA, PZU SA może podnieść również przeciwko Ubezpieczonemu.

DEFINICJE

§ 2

Przez użyte w OWU pojęcia, należy rozumieć:

- Agent Ubezpieczeniowy** – Powszechna Kasa Oszczędności Bank Polski Spółka Akcyjna z siedzibą w Warszawie;
- akty terroryzmu** – działania indywidualne lub grupowe skierowane przeciwko ludności lub mieniu w celu wprowadzenia chaosu, zastraszania ludności, dezorganizacji życia publicznego, transportu publicznego, zakładów usługowych lub wytwórczych – dla osiągnięcia skutków ekonomicznych, politycznych lub społecznych;
- amatorskie uprawianie sportu** – uprawianie sportu rekreacyjnie, jako formy wypoczynku bądź celem utrzymania, poprawy lub regeneracji sił witalnych;
- awaria drzwi zewnętrznych**:
  - zacięcie się zamka, zaklinowanie się złamanego klucza lub innego urządzenia otwierającego w zamku lub zniszczenie zamka przez osoby trzecie w taki sposób, że otwarcie drzwi do miejsca ubezpieczenia nie jest możliwe bez interwencji ślusarza,
  - nagle i niezależne od woli Ubezpieczonego zatrzasknięcie się drzwi w taki sposób, że Ubezpieczony pozostaje na zewnątrz miejsca ubezpieczenia, a klucze lub inne urządzenia otwierające znajdują się wewnątrz miejsca ubezpieczenia;
- awaria instalacji** – wynikające z przyczyny zewnętrznej lub wewnętrznej nagłe, niespodziewane i niezależne od woli Ubezpieczonego uszkodzenie instalacji elektrycznej, wodnej, kanalizacyjnej lub centralnego ogrzewania, powodujące zaprzestanie jej funkcjonowania lub nieprawidłowość działania, co wiąże się z powstaniem lub możliwością powstania szkód w mieniu znajdującym się w miejscu ubezpieczenia;
- bojka** – starcie trzech albo więcej osób wzajemnie zadających się sobie razy, z których każda występuje w podwójnym charakterze – jako napadnięty i napastnik;
- Bank** – PKO Bank Polski SA z siedzibą w Warszawie albo PKO Bank Hipoteczny SA z siedzibą w Gdyni;
- budowla** – następujące obiekty budowlane w stadium użytkowania:
  - ogrodzenie posesji lub działki rekreacyjnej wraz z bramą, otwieraną ręcznie lub automatycznie i jej wyposażeniem instalacyjnym, a także zamontowane na stałe na ogrodzeniu posesji lub branie skrzynki na listy, urządzenia domofonu, video-domofonu,
  - nawierzchnie placów i podjazdów,
  - wiatę,
  - szopę,
  - szambo,
  - przydomowa oczyszczalnia ścieków,
  - przydomowy zbiornik na gaz płynny lub inne paliwa płynne,
  - niewielkie obiekty trwale związane z gruntem służące dekoracji, rekreacji lub utrzymaniu porządku: posagi, grille murowane, fontanny, studnie, oczka wodne, baseny, pergole, altany, piaskownice, śmietniki, huśtawki, zjeżdżalnie, donice,
  - instalacje znajdujące się na terenie posesji nie będące stałym elementem lub elementem zewnętrznym;
- budynke** – obiekt budowlany trwale związany z gruntem, wydzielony z przestrzeni za pomocą przegród budowlanych, posiadający fundamenty i dach wraz ze stałymi elementami oraz elementami zewnętrznymi;
- budynke jednorodzinny** – budynek mieszkalny, w którym funkcjonalnie wydzielone są nie więcej niż dwa lokale tj. pomieszczenia przeznaczone na cele mieszkalne, nie stanowiące odrębnej nieruchomości lub nie będące przedmiotem spółdzielczego własnościowego prawa do lokalu;
- budynke mieszkalny** – budynek jednorodzinny w zabudowie pojedynczej, bliźniaczej, grupowej lub szeregowej, w stadium użytkowania, przeznaczony na cele mieszkalne, wraz z pomieszczeniem gospodarczym poza tym budynkiem, w tym również budynek, w którym prowadzona jest działalność gospodarcza lub zawodowa, o ile jego powierzchnia przeznaczona na taką działalność nie przekracza

50% jego powierzchni całkowitej, lub budynek wielorodzinny w stadium użytkowania, przeznaczony na cele mieszkalne;

- 12) **budynek mieszkalny w stadium budowy** – budynek mieszkalny nowo wznoszony przeznaczony na cele mieszkalne, a także rozbudowa lub nadbudowa istniejącego budynku mieszkalnego, przy czym przyjmuje się, że:

a) rozpoczęcie budowy, nadbudowy lub rozbudowy następuje z chwilą podjęcia prac przygotowawczych na terenie budowy, w szczególności:

- wytyczenia geodezyjnego budynku w terenie,
- wykonania niwelacji terenu,
- zagospodarowania terenu wraz z budową tymczasowych obiektów,
- wykonania przyłączy do sieci infrastruktury technicznej na potrzeby budowy, nadbudowy lub rozbudowy,

b) zakończenie budowy, nadbudowy lub rozbudowy następuje w dniu:

- pierwszego zamieszkania lub oddania budynku do użytkowania w przypadku budynku nowo wznieszonego,
- zakończenia prac w przypadku nadbudowy lub rozbudowy budynku;

- 13) **budynek o palnej konstrukcji** – budynek posiadający co najmniej:

a) ściany nośne wykonane z elementów drewnianych lub b) pokrycie dachowe z drewnianych gontów, trzciny lub słomy;

- 14) **budynek wielorodzinny** – budynek mieszkalny, w którym funkcjonalnie wydzielone są więcej niż dwa lokale, tj. pomieszczenia przeznaczone na cele mieszkalne, nie stanowiące odrębnej nieruchomości lub nie będące przedmiotem spółdzielczego własnościowego prawa do lokalu;

- 15) **Centrum Alarmowe PZU Pomoc** – centrum świadczące usługi assistance określone w ubezpieczeniu Assistance Dom, czynne 24 godziny na dobę przez 7 dni w tygodniu, do którego Ubezpieczony lub osoba działająca w jego imieniu zobowiązany jest zgłosić zajście zdarzenia ubezpieczeniowego objętego ochroną ubezpieczeniową w celu uzyskania pomocy w ramach ubezpieczenia Assistance Dom; informacja o numerach telefonów Centrum Alarmowego PZU Pomoc dostępna jest w placówkach Banku oraz na jego stronie internetowej, a także zawarta jest w polisie;

- 16) **choroba przewlekła** – chorobę o długotrwałym przebiegu, trwającą zwykle miesiącami lub latami, stale lub okresowo leczona;

- 17) **choroba zakaźna** – chorobę wywołaną zakażeniem drobnoustrojami, jadami wytwarzanymi przez drobnoustroje lub zarażeniem pasożytami;

- 18) **czynności życia prywatnego** – czynności dotyczące sfery prywatnej, niezwiązane z aktywnością zawodową i pozostające bez związku z wykonywaniem obowiązków służbowych, pracą zarobkową, praktyczną nauką zawodu poza siedzibą szkoły; za czynności życia prywatnego nie uważa się wykonywania działalności gospodarczej, wolnego zawodu, pełnienia różnego rodzaju funkcji, w tym funkcji honorowych w związkach, zrzeszeniach, organizacjach społeczno-politycznych oraz pracy w charakterze wolontariusza;

- 19) **dewastacja** – umyślnie zniszczenie lub uszkodzenie ubezpieczonego mienia przez osoby trzecie, w tym w związku z usiłowaniem lub dokonaniem kradzieży z włamaniem; w ramach ryzyka dewastacji, przy czym PZU SA nie ponosi odpowiedzialności za ubezpieczone mienie, które uległo zaborowi w celu jego przywłaszczenia;

- 20) **dokument osobisty** – imienny dokument identyfikujący ubezpieczonego lub osobę bliską ubezpieczonego pozostającą z ubezpieczonym w wspólnym gospodarstwie domowym, np.: dowód osobisty, paszport, prawo jazdy, legitymacja szkolna, legitymacja studencka;

- 21) **dokument ubezpieczenia** – dokument potwierdzający zawarcie umowy ubezpieczenia;

- 22) **domek letniskowy** – budynek lub inny obiekt w stadium użytkowania, przeznaczony na cele rekreacyjne lub wypoczynkowe;

- 23) **działka rekreacyjna** – będąca w posiadaniu ubezpieczonego na podstawie tytułu prawnego nieruchomości grunto-

wa wykorzystywana do celów rekreacyjnych lub wypoczynkowych, w tym działka na terenie ogrodów działkowych, na której znajduje się dom letniskowy, dom letniskowy w stadium budowy, budynek niemieszkalny, budynek niemieszkalny w stadium budowy, budowla;

- 24) **dziecko** – dziecko własne, dziecko przysposobione, pasierba albo dziecko przyjęte na wychowanie w ramach rodziny zastępczej w rozumieniu przepisów prawa rodzinnego;
- 25) **działa sztuki** – posiadające wartość kolekcjonerską, zabawkową lub artystyczną, następujące ruchomości domowe, ich części lub zespoły:

a) oryginalne dzieła plastyczne: obrazy, rzeźby, grafiki, a także oryginalne dzieła rzemiosła artystycznego i sztuki użytkowej,

b) przedmioty zgromadzone i uporządkowane według koncepcji osób, które te kolekcje tworzyły,

c) numizmaty lub pamiątki historyczne,

d) urządzenia, środki transportu oraz maszyny i narzędzia świadczące o kulturze materialnej, charakterystyczne dla dawnych i nowych form gospodarki, dokumentujące poziom nauki i rozwoju cywilizacyjnego,

e) książki i materiały biblioteczne,

f) wytwory sztuki ludowej i rękodzieła,

g) przedmioty upamiętniające wydarzenia historyczne, działalność wybitnych osobistości lub instytucji,

a także ich skatalogowane zbiory zgromadzone i uporządkowane według określonych kategorii;

- 26) **dym i sadza** – zawiesinę cząsteczek będącą bezpośrednim skutkiem:

a) spalania, która nagle i w sposób krótkotrwały wydobywa się z urządzeń znajdujących się w miejscu ubezpieczeniowym, eksploatowanych zgodnie z przeznaczeniem i przepisami technicznymi oraz przy sprawnym działaniu urządzeń wentylacyjnych,

b) ognia, niezależnie od miejsca jego powstania;

- 27) **eksplozja** – gwałtowną zmianę stanu równowagi układu z jednoczesnym wyzwoleniem się gazów, pyłów lub pary, wywołanym ich właściwością rozprzestrzeniania się; w odniesieniu do naczyn ciśnieniowych i innych tego rodzaju zbiorników warunkiem uznania szkody za spowodowaną eksplozją jest, aby ściany tych naczyn i zbiorników uległy rozdarciu w takich rozmiarach, iż wskutek ujścia gazów, pyłów, pary lub cieczy nastąpiło nagłe wyrównanie ciśnienia; za spowodowane eksplozją uważa się również szkody powstałe wskutek implozji, polegające na uszkodzeniu zbiornika lub aparatu próżniowego ciśnieniem zewnętrznym;

- 28) **elementy zewnętrzne** – elementy wyposażenia znajdujące się na zewnątrz lokalu mieszkalnego, budynku mieszkalnego lub budynku mieszkalnego w stadium budowy oraz trwały z nim związane, w szczególności:

a) ryny i rury spustowe,

b) zabudowy balkonów lub tarasów,

c) balustrady,

d) parapety,

e) instalacje odgromowa,

f) markizy,

g) kolektory słoneczne (solary),

h) urządzenia stanowiące osprzęt instalacji, służące do prawidłowego funkcjonowania budynku lub lokalu mieszkalnego, np. pompa ciepła, domofon, video domofon, z włączeniem zewnętrznych: anten telewizyjnych i radiowych, urządzeń klimatyzacyjnych lub wentylacyjnych oraz elementów zabezpieczeń przeciwkradzieżowych i przeciwpożarowych;

- 29) **garaż** – budynek w stadium użytkowania inny niż budynek mieszkalny, niesłużący do prowadzenia działalności gospodarczej, przeznaczony do parkowania pojazdów mechanicznych;

- 30) **grad** – opad atmosferyczny składający się z bryłek lodu;

- 31) **grafitti** – napisy, rysunki lub symbole zamieszczone w sposób niezgodny z przepisami prawa i wbrew woli Ubezpieczonego na elewacji, oknach, drzwiach wewnętrznych, elementach zewnętrznych oraz dachach ubezpieczonych lokali mieszkalnych, budynków mieszkalnych, budynków mieszkalnych w stadium budowy, garaży, a także ich zabrudzenie farbą lub inną substancją barwiącą;

- 32) **huk ponadddźwiękowy** – fala uderzeniowa wytworzona przez statek powietrzny poruszający się z prędkością większą od prędkości dźwięku;
- 33) **huragan** – wiatr o prędkości nie mniejszej niż 17,5 m/s ustalanej przez Instytut Meteorologii i Gospodarki Wodnej, zwany dalej "IMGW", którego działanie wyrządza masowe szkody; w przypadku braku możliwości uzyskania opinii IMGW, wystąpienie huraganu stwierdza się na podstawie stanu faktycznego i rozmiaru szkód w miejscu ich powstania lub bezpośrednim sąsiedztwie;
- 34) **inny obiekt** – obiekt budowlany inny niż budynek, wydzielony z przestrzeni za pomocą przegród budowlanych i posiadający dach wraz ze stałymi elementami oraz elementami zewnętrznymi, w tym zabudowana altanka na terenie ogrodów działkowych;
- 35) **instalacja:**
- instalacja centralnego ogrzewania,
  - instalacja elektryczna,
  - instalacja kanalizacyjna,
  - instalacja wodna,
  - instalacja gazowa,
  - instalacja telefoniczna,
  - instalacja sieciowa,
  - instalacja antenowa, z wyłączeniem zewnętrznych anten telewizyjnych i radiowych,
  - instalacja przeciwkradzieżowa,
  - instalacja przeciwpożarowa,
  - instalacja domofonu lub video-domofonu,
  - instalacja solarna,
  - instalacja drenażowa,
  - instalacja zraszająca,
  - instalacja oświetleniowa,
  - każda inna niż wymieniona w lit. a–o instalacja służąca do prawidłowej eksploatacji lub do używania zgodnie z przeznaczeniem lokalu mieszkalnego, budynku mieszkalnego, lub budynku mieszkalnego w stadium budowy, a także posesji lub działki rekreacyjnej, na której znajduje się budynek mieszkalny lub budynek mieszkalny w stadium budowy;
- 36) **koszty nabycia produktów spożywczych, które uległy rozmrożeniu** – koszty poniesione w celu nabycia produktów spożywczych, które uległy rozmrożeniu, tj. utraciły przydatność do spożycia w wyniku podwyższenia się temperatury przechowywania w urządzeniu chłodniczym znajdującym się w miejscu ubezpieczenia stanowiącym lokal mieszkalny lub budynek mieszkalny, w związku ze zdarzeniem ubezpieczeniowym;
- 37) **koszty naprawy uszkodzonych lub zniszczonych zabezpieczeń przeciwkradzieżowych** – koszty poniesione w celu naprawy uszkodzonych lub zniszczonych wskutek kradzieży z włamaniem następujących stałych elementów trwale związanych z miejscem ubezpieczenia stanowiącym lokal mieszkalny, budynek mieszkalny lub dom letniskowy stolarki okiennej i kratowej wraz z oszkleniami i zamknięciami, krat, rolet antywłamaniowych, czujek, sygnalizatorów, innych elementów zabezpieczeń przeciwkradzieżowych;
- 38) **koszty poszukiwania przyczyny zalania** – udokumentowane koszty materiałów i robocizny poniesione w celu:
- odnalezienia elementów instalacji wodnej, kanalizacyjnej lub centralnego ogrzewania, których uszkodzenie lub wada było bezpośrednią przyczyną zalania,
  - przywrócenia stanu sprzed powstania szkody, polegającego na usunięciu uszkodzeń lub wad w instalacji wodnej, kanalizacyjnej lub centralnego ogrzewania lub jej wyposażeniu oraz naprawy stałych elementów zniszczonych lub uszkodzonych wskutek poszukiwania przyczyny zalania;
- 39) **koszty uprzątnięcia miejsca ubezpieczenia po zaistnieniu szkody** – udokumentowane koszty usunięcia zanieczyszczeń, koszty wywozu elementów niezdających do użytku (odpadów) wraz z ich kosztami składowania lub utylizacji oraz koszty rozbiórki i demontażu elementów niezdających do użytku;
- 40) **kradzież** – zabór cudzego mienia w celu przywłaszczenia nie będąca kradzieżą z włamaniem;
- 41) **kradzież z włamaniem** – zabór cudzego mienia w celu przywłaszczenia, którego sprawca dokonał albo usiłował dokonać z miejsca ubezpieczenia po usunięciu – przy użyciu siły i narzędzi – istniejących zabezpieczeń pozostawiając ślady stanowiące dowód użycia siły i narzędzi lub po otwarciu zabezpieczeń kluczem lub innym urządzeniem otwierającym, który sprawca zdobył przez kradzież z włamaniem z innego pomieszczenia albo w wyniku rabunku, tj. z zastosowaniem przemocy fizycznej lub groźby natychmiastowej jej użycia lub z doprowadzeniem osoby do nieprzytomności lub bezbronności albo poprzez przywłaszczenie lub wyłudzenie kluczy lub innych urządzeń otwierających dokonane z użyciem podstępów wobec osób małoletnich, niedoświadczonych ze względu na podeszły wiek lub nie w pełni sprawnych;
- 42) **Kredytobiorca** – osobę fizyczną, która zawarła z Bankiem umowę kredytu hipotecznego lub umowę pożyczki hipotecznej;
- 43) **kredyt** – kredyt hipoteczny lub pożyczkę hipoteczną, udzielane Kredytobiorcy przez Bank zgodnie z określonymi przez Bank regulacjami kredytowymi;
- 44) **lawina** – gwałtowne zsuwanie się lub stacanie śniegu, lodu, błota, skał lub kamieni ze zboczy górskich;
- 45) **lekarz PZU Pomoc** – lekarza-konsultanta Centrum Alarmowego PZU Pomoc;
- 46) **lokal mieszkalny** – znajdujące się w budynku mieszkalnym wielorodzinnym wyodrębnione pomieszczenie lub pomieszczenia wraz ze stałymi elementami, w stadium użytkowania, służące do zaspokajania potrzeb mieszkaniowych, stanowiące odrębną nieruchomość będącą przedmiotem prawa własności (współwłasności) albo będące przedmiotem spółdzielczego własnościowego prawa do lokalu, oraz przynależne do tego lokalu:
- pomieszczenie gospodarcze poza tym lokalem,
  - pomieszczenie garażowe lub miejsce postojowe;
- 47) **miejsce postojowe** – miejsce przeznaczone do parkowania pojazdów mechanicznych; znajdujące się w budynku w stadium użytkowania;
- 48) **miejsce ubezpieczenia:**
- dla ubezpieczenia budynków i lokali mieszkalnych oraz dla ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej – znajdujący się na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, zwanej dalej „RP”, oraz wskazany w umowie ubezpieczenia:
    - lokal mieszkalny,
    - budynek mieszkalny,
    - budynek mieszkalny w stadium budowy,
    - garaż,
    - budowlę,
    - domek letniskowy,
 wraz z posesją lub działką rekreacyjną, na której znajduje się wyżej wymieniony budynek budowa lub inny obiekt,
  - b) dla ubezpieczenia ruchomości domowych i stałych elementów – znajdujący się na terytorium RP oraz wskazany w umowie ubezpieczenia:
    - lokal mieszkalny, z wyłączeniem przynależnego do tego lokalu pomieszczenia garażowego lub miejsca postojowego,
    - budynek mieszkalny,
    - domek letniskowy,
 będące w posiadaniu na podstawie tytułu prawnego, w którym znajdują się ubezpieczone ruchomości domowe i stałe elementy,
  - c) dla ubezpieczenia Assistance Dom – znajdujący się na terytorium RP oraz wskazany w umowie ubezpieczenia:
    - lokal mieszkalny, z wyłączeniem przynależnego do tego lokalu pomieszczenia gospodarczego lub miejsca lokalem, pomieszczenia garażowego lub miejsca postojowego,
    - budynek mieszkalny, z wyłączeniem pomieszczenia gospodarczego poza tym budynkiem;
- 49) **mienie służbowe** – przenośny sprzęt elektroniczny lub telefony komórkowe przekazane przez pracodawcę Ubezpieczonemu lub osobie bliskiej Ubezpieczonemu pozostające we wspólnym gospodarstwie domowym, do używania na podstawie dokumentu nakładającego odpowiedzialność materialną na korzystającego z tego mienia;

- 50) **mienie wypożyczone** – przedmioty znajdujące się czasowo w posiadaniu Ubezpieczonego lub osoby bliskiej Ubezpieczonego pozostające we wspólnym gospodarstwie domowym, jeżeli zostały mu wypożyczone lub oddane do używania przez organizację sportową, społeczną lub inną jednostkę organizacyjną, o ile wypożyczenie lub oddanie do używania zostało udokumentowane;
- 51) **monitoring** – system antywłamaniowy wywołujący alarm w jednostce policji lub agencji ochrony mienia i zapewniający dojazd na miejsce zdarzenia w czasie nie dłuższym niż 15 minut od momentu odebrania zgłoszenia przez jednostkę policji lub agencję ochrony mienia;
- 52) **modernizacja** – wykonanie robót (budowlanych, instalacyjnych, itp.) polegających na podwyższeniu standardów wykończenia lub wyposażenia budynku lub lokalu mieszkalnego;
- 53) **nadbudowa** – podwyższenie istniejącego budynku, przy niezmięnionej powierzchni zabudowanej, liczonej po obrysie budynku;
- 54) **nagle zachorowanie** – powstały w sposób nagły stan chorobowy zagrażający życiu lub zdrowiu Ubezpieczonego, wymagający udzielenia natychmiastowej pomocy medycznej;
- 55) **nieszczęśliwy wypadek** – nagłe zdarzenie wywołane przyczyną zewnętrzną, w następstwie którego Ubezpieczony niezależnie od swej woli doznał uszkodzenia ciała lub rozstroju zdrowia;
- 56) **obiekt specjalistyczny** – znajdująca się na posesji szklarnia lub tunel foliowy;
- 57) **ogień** – ogień, który przedostał się poza palenisko lub powstał bez paleniska i rozprzestrzenił się o własnej sile;
- 58) **opad** – wodę pochodzącą z naturalnych opadów w postaci deszczu, topniejącego śniegu i lodu lub gradu powodującą zalanie ubezpieczonego przedmiotu;
- 59) **opieka** – sprawowanie pieczy nad dzieckiem lub osobą niesamodzielną poprzez zapewnienie jej należytej egzystencji w zakresie podstawowych potrzeb bytowych i ochrony przed niebezpieczeństwami;
- 60) **opieka nad psami i kotami Ubezpieczonego** – karmienie psa lub kota 1 raz dziennie odpowiednią karmą należącą do Ubezpieczonego, zmiana wody do picia, a także wyrowadzanie psa 2 razy dziennie na spacer lub dostarczanie kotu 1 raz dziennie świeżego piasku lub żwiru; opieka nad psami i kotami nie obejmuje leczenia weterynaryjnego; jeżeli interwencja lekarza weterynaryjnego jest niezbędna, PZU SA organizuje oraz pokrywa koszty transportu zwierzęcia do osoby wyznaczonej przez Ubezpieczonego lub do najbliższego schroniska dla zwierząt;
- 61) **osoba bliska** – małżonek, konkubent, wstępny, zstępny, brat, siostra, ojczym, macocha, pasierb, pasierbica, teściowa, teść, zięć, synowa, przysposobiony, przysposabiający, osoba niepełnoletnia pozostająca pod opieką lub przyjęta na wychowanie w ramach rodziny zastępczej w rozumieniu przepisów prawa rodzinnego;
- 62) **osoba niesamodzielną** – osoba zamieszkująca z Ubezpieczonym, która ze względu na podeszły wiek, zły stan zdrowia lub wady wrodzone nie jest w stanie samodzielnie zaspokajać swoich potrzeb i wymaga stałej opieki;
- 63) **osoba trzecia** – każda osoba nie będąca ubezpieczającym lub ubezpieczonym;
- 64) **osoba wyznaczona** – osoba wskazana przez Ubezpieczonego w czasie rozmowy telefonicznej z konsultantem Centrum Alarmowego PZU Pomoc, zamieszkalą na terytorium RP; dla potrzeb OWU wskazanie takiej osoby jest równoznaczne z upoważnieniem jej do sprawowania opieki określonej w § 27 ust. 2 pkt 1–4;
- 65) **osuwanie się ziemi** – niespowodowane działalnością ludzką zsuwanie się ziemi po stoku;
- 66) **pałna konstrukcja** – konstrukcja budynku, w której: a) ściany nośne wykonane są z elementów drewnianych lub b) pokrycie dachowe stanowi drewniany gont, trzcina lub słoma;
- 67) **papiery wartościowe** – czek, weksle, obligacje, akcje, konosamenty, akredytywy dokumentowe i inne dokumenty zastępujące w obrocie gotówkę;
- 68) **piorun** – bezpośrednie wyładowanie atmosferyczne na ubezpieczony przedmiot, pozostawiające ślady tego zdarzenia;
- 69) **pomieszczenie garażowe** – pomieszczenie w budynku mieszkalnym jednorodzińnym lub pomieszczenie w budynku wielorodzińnym przynależne do lokalu mieszkalnego, wraz ze stałymi elementami, w stadium użytkowania – przeznaczone do parkowania pojazdów mechanicznych;
- 70) **pomieszczenia gospodarcze poza lokalem mieszkalnym** – pomieszczenia przynależne do lokalu mieszkalnego, takie jak: piwnica, pralnia domowa, suszarnia, strych i inne pomieszczenia gospodarcze znajdujące się poza lokalem mieszkalnym wraz ze stałymi elementami, w stadium użytkowania; do pomieszczeń gospodarczych nie zalicza się zabudowanych korytarzy;
- 71) **pomieszczenia gospodarcze poza budynkiem mieszkalnym** – piwnica, pralnia, suszarnia i inne pomieszczenia gospodarcze poza budynkiem mieszkalnym, znajdujące się w budynkach na terenie posesji, na której znajduje się budynek mieszkalny;
- 72) **pomoc domowa** – każda osoba, w tym gosposię, ogrodnika, opiekunkę do dzieci, osobę sprawującą opiekę nad osobą niepełnosprawną, osobę sprawującą opiekę nad psem, wykonującą powierzchnie prace pomocnicze w gospodarstwie domowym na podstawie umowy o pracę lub umowy cywilnoprawnej zawartej z Ubezpieczonym lub osobą bliską Ubezpieczonego pozostającą z Ubezpieczonym we wspólnym gospodarstwie domowym;
- 73) **posesja** – będąca w posiadaniu Ubezpieczonego, na podstawie tytułu prawnego, nieruchomości gruntowa, na której znajduje się budynek mieszkalny; budynek mieszkalny w stadium budowy; budowlą; garaż; domek letniskowy;
- 74) **powierzchnia użytkowa lokalu mieszkalnego** – powierzchnia wszystkich pomieszczeń znajdujących się w lokalu mieszkalnym, a w szczególności pokoi, kuchni, przedpokoju, korytarzy, łazienek; przy ustalaniu powierzchni użytkowej nie wlicza się powierzchni balkonów, tarasów loggii, antresoli oraz przynależnego do tego lokalu pomieszczenia gospodarczego; przy czym powierzchnię użytkową lokalu mieszkalnego ustala się w zależności od wysokości pomieszczenia: a) w przypadku wysokości powyżej 2,20 m – przyjmuje się 100% powierzchni, b) w przypadku wysokości od 1,40 m do 2,20 m – przyjmuje się 50% powierzchni, c) w przypadku wysokości poniżej 1,40 m – nie wlicza się tej powierzchni do powierzchni użytkowej lokalu;
- 75) **powódź** – zalanie terenów wodę: a) podniesienia się poziomu wody w korytach wód płynących lub stojących, b) opadu, c) spływu wód po zboczach lub stokach na terenach górskich i falistych, d) podniesienia się poziomu morskich wód przybrzeżnych (cofka);
- 76) **pozostawanie we wspólnym gospodarstwie domowym** – wspólne zamieszkiwanie oraz związane z tym wspólne zaspokajanie potrzeb życiowych;
- 77) **przepięcie** – nagły wzrost napięcia w sieci elektrycznej;
- 78) **psy agresywne** – rasy psów uznawanych za agresywne na podstawie obowiązujących przepisów prawa polskiego oraz psy o widocznych cechach tych ras;
- 79) **PZU Pomoc** – jednostka działająca na rzecz PZU, do której ubezpieczony lub osoba działająca w jego imieniu zobowiązana jest zgłosić telefonicznie wypadek ubezpieczeniowy; PZU Pomoc działa 24 godziny na dobę przez 7 dni w tygodniu;
- 80) **rabunek** – zabór ubezpieczonego mienia dokonany: a) z zastosowaniem przemyocy fizycznej albo groźby natychmiastowego jej użycia lub z doprowadzeniem osoby do nieprzytomności lub bezbronności, b) przez sprawcę, który z zastosowaniem przemyocy fizycznej lub groźby natychmiastowego jej użycia, doprowadził osobę posiadającą klucze do lokalu mieszkalnego lub budynku, stanowiącego miejsce ubezpieczenia i zmusił

- ją do otwarcia tego lokalu lub budynku albo sam je otworzył kluczami zrabowanymi,
- c) poprzez przywłaszczenie lub wyłudzenie mienia dokonane z użyciem podstępny wobec osób małoletnich, niedoświadczonych, będących w podszłym wieku lub nie w pełni sprawnych,
- przy czym PZU SA odpowiada za szkody powstałe w następstwie rabunku bez względu na to, czy był on dokonany w miejscu ubezpieczenia, czy też poza nim;
- 81) **Regulamin** – właściwe regulaminy świadczenia usług drogą elektroniczną ustanowione na podstawie art. 8 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 18 lipca 2002 r. o świadczeniu usług drogą elektroniczną (Dz.U. z 2002 r., nr 144, poz. 1204 z późn. zm.);
- 82) **remont** – wykonanie robót budowlanych, instalacyjnych lub elektrycznych wykraczających poza zakres bieżącej konserwacji, polegających na odtworzeniu stanu pierwotnego;
- 83) **rozbudowa** – powiększenie powierzchni zabudowanej będącego już w stadium użytkowania: budynku mieszkalnego, domu letniskowego;
- 84) **ruchomości domowe** – mienie ruchome, w szczególności:
- meble, z wyłączeniem mebli wbudowanych lub zamontowanych na stałe,
  - sprzęt zmechanizowany, z wyłączeniem sprzętu zmechanizowanego przeznaczonego do zamontowania lub obudowania w meblach wbudowanych lub zamontowanych na stałe,
  - elementy dekoracji wnętrz nie zamontowane na stałe,
  - przedmioty ze srebra, złota lub platyny, monety, biżuteria,
  - pieniądze i inne środki płatnicze,
  - odzież i inne przedmioty osobistego użytku,
  - zapasy gospodarstwa domowego,
  - sprzęt audiowizualny (w tym również anteny telewizyjne i radiowe zainstalowane na zewnątrz lokalu mieszkalnego lub budynku mieszkalnego i trwałe z nim związane), komputerowy, fotograficzny, instrumenty muzyczne, aparaty telefoniczne,
  - sprzęt biurowy,
  - mienie służbowe,
  - mienie wypożyczone,
  - sprzęt turystyczny, ogrodniczy, sportowy,
  - wózki dziecięce, wózki inwalidzkie, rowery,
  - części zamienne do samochodów, motocykli i motorów oraz ich dodatkowe wyposażenie,
  - rośliny doniczkowe,
  - zwierzęta domowe;
- 85) **sporty wysokiego ryzyka** – sporty motorowe i motorowodne, lotnicze (szybownictwo, baloniarstwo, spadochroniarstwo, lotniarstwo, paralotniarstwo, motolotniarstwo oraz wszelkie ich odmiany), wspinaczka wysokogórska, skałna lub skałkowa, speleologia, rafting i wszystkie jego odmiany, nurkowanie z użyciem specjalistycznego sprzętu, żeglarstwo morskie, surfing, kitesurfing, windsurfing, jazda na nartach lub snowboardzie poza oznakowanymi trasami zjazdowymi, skoki bungee, sporty walki oraz uczestniczenie w wyprawach survivalowych lub wyprawach do miejsc wymagających użycia sprzętu zabezpieczającego lub asekuracyjnego, charakteryzujących się ekstremalnymi warunkami klimatycznymi czy przyrodniczymi: pustynia, góry powyżej 2500 m n.p.m., busz, bieguny, dżungla, tereny lodowcowe lub śnieżne;
- 86) **sprzęt biurowy** – znajdujące się w miejscu ubezpieczenia i wykorzystywane do pracy zarobkowej wykonywanej przez Ubezpieczonego lub osobę bliską Ubezpieczonego, pozostającą z ubezpieczonym we wspólnym gospodarstwie domowym: komputery stacjonarne wraz z monitorami, komputery przenośne, drukarki, skanery, telefony stacjonarne, faksy, meble;
- 87) **stałe elementy** – elementy wyposażenia znajdujące się wewnątrz lokalu mieszkalnego, budynku mieszkalnego lub budynku mieszkalnego w stadium użytkowania zamontowane lub wbudowane na stałe, w szczególności:
- meble wraz z zamontowanym w nich na stałe lub obudowanymi tymi meblami sprzętem zmechanizowanym,
  - trwałe związane z podłożem: wykładziny ścian, podłóg, schodów, sufitów lub słupów,
  - kominki,
  - schody wewnętrzne, antresole,
  - tyniki i powłoki malarskie,
  - podwieszane sufity,
  - wewnętrzne ścianki działowe dowolnej konstrukcji,
  - zamontowane na stałe: stolarkę okienną i drzwiową wraz z oszkleniami i zamknięciami,
  - kraty okienne, rolety antywłamaniowe, czujniki, sygnalizatory i inne elementy zabezpieczeń przeciwkradzieżowych i przeciwpożarowych,
  - instalacje,
  - urządzenia, wyposażenie lub oprzyrządowanie instalacji, w tym umywalki, zlewy, wanny, kabiny prysznicowe, brodziki, piece, grzejniki, podgrzewacze wody, gniazda wtyczkowe lub włączniki,
  - lustra wmontowane w ścianach;
- za stałe elementy uważa się także:
- elementy, o których mowa w lit. a–l, które nie zostały jeszcze wbudowane lub zamontowane, potwierdzone dowodem ich zakupu,
  - zewnętrzne urządzenia klimatyzacyjne lub wentylacyjne, kraty okienne, rolety antywłamaniowe, czujniki, sygnalizatory i inne elementy zabezpieczeń przeciwkradzieżowych lub przeciwpożarowych trwałe związane z lokalem mieszkalnym lub budynkiem;
- 88) **stopień zużycia technicznego** – wskaźnik utraty wartości ubezpieczonego mienia, wynikający z okresu eksploatacji, trwałości zastosowanych materiałów, jakości wykonanych robót budowlanych lub instalacyjnych, sposobu użytkowania, prowadzącej gospodarki remontowej lub wykonywanych napraw;
- 89) **suma gwarancyjna** – w ubezpieczeniu odpowiedzialności cywilnej wskazana w umowie ubezpieczenia kwotę stanowiącą górną granicę odpowiedzialności PZU SA;
- 90) **suma ubezpieczenia** – w ubezpieczeniu budynków i lokali mieszkalnych oraz w ubezpieczeniu ruchomości domowych i stałych elementów wskazana w umowie ubezpieczenia, kwotę stanowiącą górną granicę odpowiedzialności PZU SA; jeżeli umowa ubezpieczenia przewiduje w ramach sumy ubezpieczenia limit odpowiedzialności PZU SA z tytułu określonych szkód objętych ochroną ubezpieczeniową, wówczas górną granicę odpowiedzialności za daną szkodę stanowi ustalony limit;
- 91) **szkoda:**
- w ubezpieczeniu budynków i lokali mieszkalnych lub ruchomości domowych i stałych elementów – szkoda rzeczowa,
  - w ubezpieczeniu odpowiedzialności cywilnej – szkoda rzeczowa lub szkoda na osobie;
- 92) **szkoda całkowita** – naruszenie bądź zniszczenie elementów konstrukcyjnych budynku mieszkalnego, w którym znajduje się ubezpieczony lokal mieszkalny w stopniu uniemożliwiającym dalsze zamieszkiwanie bez zagrożenia dla życia lub zdrowia lokatorów i nie dające się naprawić albo powodujące unicestwienie lokalu mieszkalnego;
- 93) **szkoda na osobie** – szkoda powstała wskutek śmierci, uszkodzenia ciała lub rozstroju zdrowia, w tym także utracenie korzyści poszkodowanego, które mogłyby osiągnąć, gdyby nie doznał uszkodzenia ciała lub rozstroju zdrowia;
- 94) **szkoda rzeczowa** – szkoda powstała wskutek utraty, zniszczenia lub uszkodzenia rzeczy; w ubezpieczeniu odpowiedzialności cywilnej szkoda rzeczowa obejmuje także utracenie korzyści poszkodowanego, które mogłyby osiągnąć, gdyby nie nastąpiła utrata, zniszczenie lub uszkodzenie rzeczy;
- 95) **śnieg i lód** – naturalny opad w postaci śniegu lub lodu oddziaływujący swoim ciężarem bezpośrednio na ubezpieczony przedmiot albo mogący spowodować przewrócenie się pod wpływem jego ciężaru drzew lub innych sąsiadujących obiektów na ubezpieczony przedmiot – powodując uszkodzenie lub zniszczenie ubezpieczonego przedmiotu;
- 96) **trzęsienie ziemi** – naturalne, gwałtowne wstrząsy skorupy ziemskiej;

- 97) **Ubezpieczający** – osoba fizyczna będąca Kredytobiorcą, która zawarła umowę ubezpieczenia w imieniu swoim lub na cudzy rachunek;
- 98) **Ubezpieczony:**
- w ubezpieczeniu budynków i lokali mieszkalnych, w ubezpieczeniu ruchomości domowych i stałych elementów oraz w ubezpieczeniu odpowiedzialności cywilnej w życiu prywatnym – Kredytobiorca lub inna osoba fizyczna, nie będąca Kredytobiorcą, będąca właścicielem (współwłaścicielem) albo posiadaczem, na podstawie spółdzielczego własnościowego prawa do lokalu albo prawa do domu jednorodzinnego w spółdzielni mieszkaniowej, lokalu mieszkalnego lub budynku mieszkalnego lub budynku mieszkalnego w stadium budowy, stanowiącego zabezpieczenie spłaty kredytu udzielonego kredytu przez Bank, na rachunek której została zawarta umowa ubezpieczenia,
  - w ubezpieczeniu Assistance Dom – Kredytobiorca lub inna osoba fizyczna, nie będąca Kredytobiorcą, będąca właścicielem (współwłaścicielem) albo posiadaczem na podstawie spółdzielczego własnościowego prawa do lokalu albo prawa do domu jednorodzinnego w spółdzielni mieszkaniowej lokalu mieszkalnego lub budynku mieszkalnego, stanowiącego zabezpieczenie spłaty kredytu udzielonego kredytu przez Bank, na rachunek której została zawarta umowa ubezpieczenia;
- 99) **uderzenie pojazdu** – bezpośrednie uderzenie w ubezpieczony przedmiot przez pojazd mechaniczny lub szynowy, jego część lub przewożony w nim ładunek, nienależący do Ubezpieczonego i niebędący pod jego kontrolą;
- 100) **umowa kredytu** – umowa o udzielenie kredytu hipotecznego lub pożyczki hipotecznej zawarta pomiędzy Bankiem a Kredytobiorcą;
- 101) **unicestwienie** – całkowite zniszczenie lokalu mieszkalnego, budynku mieszkalnego, budynku mieszkalnego w stadium budowy, garażu lub budowli w takim stopniu, że nie jest możliwa ich naprawa albo odbudowa, a odwołanie przedmiotu tego samego rodzaju wymaga usunięcia pozostałości i wzniesienia nowego lokalu mieszkalnego, budynku mieszkalnego, budynku mieszkalnego w stadium budowy, garażu lub budowli;
- 102) **upadek statku powietrznego** – katastrofa lub przymusowe lądowanie samolotu silnikowego, bezsilnikowego lub innego obiektu latającego, a także upadek ich części lub przewożonego ładunku;
- 103) **upadek drzew lub masztów** – przewrócenie się drzew lub masztów lub oderwanie się i upadek ich części na ubezpieczony przedmiot; przez maszty należy rozumieć również słupy energetyczne, kominy wolnostojące lub latarnie;
- 104) **wartość w stadium budowy** – wartość nowa budynku na dzień zawarcia umowy ubezpieczenia powiększona o koszty robót budowlanych, instalacyjnych, elektrycznych, planowanych do wykonania w okresie budowy wskazanym w umowie o kredyt;
- 105) **wartość nowa** – wartość odpowiadającą kosztom przywrócenia ubezpieczonego mienia do stanu nowego lecz nie ulepszonego:
- dla lokalu mieszkalnego, budynku lub budowli – wartość odpowiadającą kosztom naprawy lub odbudowy określonej zgodnie z zasadami kalkulacji i ustalania cen robót budowlanych, elektrycznych i instalacyjnych, stosowanych w budownictwie z uwzględnieniem dotychczasowej konstrukcji, wymiarów i standardu wykończenia, przy zastosowaniu takich samych lub najbardziej zbliżonych materiałów,
  - dla stałych elementów – wartość odpowiadającą kosztom naprawy lub odbudowy określonej zgodnie z zasadami kalkulacji i ustalania cen robót budowlanych, elektrycznych i instalacyjnych stosowanych w budownictwie z uwzględnieniem dotychczasowej konstrukcji, wymiarów i standardu wykończenia, przy zastosowaniu takich samych lub najbardziej zbliżonych materiałów, lub nabycia (wytworzenia) nowego przedmiotu tego samego lub najbardziej zbliżonego rodzaju, tej samej lub najbardziej zbliżonej marki przy uwzględnieniu średnich cen obowiązujących na danym terenie oraz kosztów montażu,
- c) dla ruchomości domowych – wartość odpowiadającą kosztom naprawy lub nabycia (wytworzenia) nowego przedmiotu tego samego lub najbardziej zbliżonego rodzaju, tej samej lub najbardziej zbliżonej marki przy uwzględnieniu średnich cen obowiązujących na danym terenie oraz kosztów montażu;
- 106) **wartość rynkowa lokalu mieszkalnego** – wartość odpowiadającą iloczynowi powierzchni użytkowej lokalu mieszkalnego i średniej ceny rynkowej 1 m² w oparciu o porównanie cen rynkowych na lokalnym terenie, w danej miejscowości lub dzielnicy miasta w odniesieniu do lokalu mieszkalnego o podobnych parametrach, standardzie wykończenia i porównywalnym stanie technicznym, z wyłączeniem miejsca postojowego i pomieszczenia garażowego; w przypadku miejsca postojowego lub pomieszczenia garażowego – wartość odpowiadającą średniej cenie rynkowej w oparciu o porównanie cen rynkowych na lokalnym terenie, w danej miejscowości lub dzielnicy miasta w odniesieniu do, odpowiednio miejsca postojowego lub pomieszczenia garażowego, o podobnych parametrach, standardzie wykończenia i porównywalnym stanie technicznym;
- 107) **wartość rzeczywista** – wartość nową pomniejszoną o wartość stanowiącą iloczyn stopienia zużycia technicznego i wartości nowej;
- 108) **wiek budynku** – różnica pomiędzy rokiem, na który przypada określony w umowie ubezpieczenia pierwszy dzień okresu ubezpieczenia i rokiem budowy budynku, przy czym za rok budowy uważa się:
- w przypadku budynku mieszkalnego – rok, w którym został dopuszczony po raz pierwszy do użytkowania na podstawie prawomocnej decyzji o pozwoleniu na użytkowanie lub prawomocnego zawiadomienia o zakończeniu budowy, a jeżeli rok wydania prawomocnej decyzji o pozwoleniu na użytkowanie lub rok prawomocnego zawiadomienia o zakończeniu budowy nie są znane, rok budowy określa się jako rok pierwszego zamieszkania budynku mieszkalnego lub rozpoczęcia użytkowania budynku niemieszkalnego,
  - w przypadku będących w stadium budowy polegającej na rozbudowie lub nadbudowie: budynku mieszkalnego – rok, w którym budynek ten został dopuszczony po raz pierwszy do użytkowania na podstawie prawomocnej decyzji o pozwoleniu na użytkowanie lub prawomocnego zawiadomienia o zakończeniu budowy, a jeżeli rok wydania prawomocnej decyzji o pozwoleniu na użytkowanie lub rok prawomocnego zawiadomienia o zakończeniu budowy nie są znane, rok budowy określa się jako rok pierwszego zamieszkania tego budynku;
- 109) **wyczynowe uprawianie sportu** – uprawianie dyscyplin sportowych polegające na regularnym uczestniczeniu w treningach, przy jednoczesnym udziale w zawodach lub imprezach sportowych lub obozach kondycyjnych lub szkoleniowych w celu uzyskania w drodze współzawodnictwa sportowego maksymalnych wyników sportowych; obejmuje również zawodowe uprawianie sportu;
- 110) **zakażenie** – wniknięcie do organizmu i rozwój w nim żywego, biologicznego czynnika chorobotwórczego;
- 111) **zalanie** – bezpośrednie działanie wody lub innych cieczy, polegające na:
- spowodowanym awarią wydośtaniu się wody, pary lub innych cieczy z instalacji: wodnej, kanalizacyjnej lub centralnego ogrzewania znajdującej się wewnątrz lokalu mieszkalnego, budynku lub budowli, bądź poza nimi,
  - oficynię się wody lub ścieków z instalacji kanalizacyjnej usytuowanej wewnątrz lokalu mieszkalnego, budynku lub budowli, bądź poza nimi,
  - zalaniu wodą pochodzącą z urządzeń domowych lub uszkodzonego akwarium, znajdujących się wewnątrz lokalu mieszkalnego lub budynku, bądź poza nimi,
  - nieumyślnym pozostawieniu otwartych kranów lub innych zaworów zamontowanych na instalacji wewnątrz lokalu mieszkalnego, budynku lub budowli, bądź poza nimi,

- e) zalaniu wodą lub inną cieczą pochodzącą spoza miejsca ubezpieczenia przez osoby trzecie;
- 112) **zamek mechaniczno – elektroniczny** – zamek, którego uruchamianie następuje przy zastosowaniu systemu elektronicznego;
- 113) **zamek wielopunktowy** – zamek powodujący ryglowanie skrzydła drzwi w ościeżnicy w kilku odległych od siebie miejscach;
- 114) **zamek wielozastawkowy** – zamek posiadający przy najmniej dwie ruchome zastawki służące do blokowania zasuwki zamka; ilość zastawek w zamku można ustalić na podstawie nacięć profilowanych w kluczu;
- 115) **zapadanie się ziemi** – obniżenie terenu z powodu zawalenia się naturalnych podziemnych pustych przestrzeni w gruncie;
- 116) **zaostrzenia lub powikłania choroby przewlekłej** – nagłe nasilenie objawów chorobowych ze strony tego samego lub innego narządu lub układu, pozostające w bezpośrednim związku z tą chorobą, o ostrym (burzliwym) przebiegu, wymagające udzielenia natychmiastowej pomocy lekarskiej;
- 117) **zdarzenie ubezpieczeniowe:**
- w ubezpieczeniu budynków i lokali mieszkalnych – niezależnie od woli Ubezpieczonego zdarzenie przyszłe i niepewne o charakterze nagłym, określone w § 6, w wyniku którego zostaje wyrządzona szkoda objęta zakresem ubezpieczenia,
  - w ubezpieczeniu ruchomości domowych i stałych elementów – niezależnie od woli Ubezpieczonego zdarzenie przyszłe i niepewne o charakterze nagłym, określone w § 15, w wyniku którego zostaje wyrządzona szkoda objęta zakresem ubezpieczenia,
  - w ubezpieczeniu odpowiedzialności cywilnej – działania lub zaniechanie, w wyniku którego zostaje wyrządzona szkoda objęta zakresem ubezpieczenia, o którym mowa w § 22,
  - w ubezpieczeniu Assistance Dom – awarię drzwi zewnętrznych, awarię instalacji, zdarzenie losowe, o którym mowa w § 6 ust. 1 pkt 1, przepięcie, dewastację, kradzież z włamaniem, nieszczęśliwy wypadek lub nagłe zachorowanie;
- 118) **zwierzęta domowe** – psy, koty, chomiki, świnki morskie, papugi, kanarki, żółwie lub ryby akwariowe, z wyłączeniem utrzymanych w celach hodowlanych lub handlowych.
- 3) okna, drzwi balkonowe lub tarasowe są tak umocowane, osadzone i są tak zamknięte, że ich wyłamanie lub wyważenie nie jest możliwe bez pozostawienia śladów stanowiących dowód użycia siły lub narzędzi;
- 4) drzwi zewnętrzne do lokalu mieszkalnego lub budynku mieszkalnego są zamknięte na co najmniej jeden zamek, z tym że drzwi zewnętrzne do budynku wielorodzinnego nie muszą być zamknięte na zamek;
- 5) drzwi zewnętrzne do pomieszczenia gospodarczego wchodzącego w skład lokalu mieszkalnego są zamknięte na zamek lub klódkę;
- 6) drzwi zewnętrzne do garażu są zamknięte na co najmniej jeden zamek lub klódkę, z wyjątkiem garażu znajdujących się na tej samej posesji, co ubezpieczony budynek mieszkalny lub budynek wielorodzinny, w przypadku których ich drzwi zewnętrzne są zamknięte na zamknięcie w postaci rygla, skobla lub zasuwki.
3. Budowla może być przedmiotem ubezpieczenia wyłącznie w przypadku zawarcia umowy ubezpieczenia budynku mieszkalnego lub domu letniskowego usytuowanego na terenie tej samej posesji, co ta budowla.
4. Przynależne do lokalu mieszkalnego pomieszczenie gospodarcze poza lokalem mieszkalnym, pomieszczenie garażowe lub miejsce postojowe może być przedmiotem ubezpieczenia wyłącznie wówczas, gdy jego wartość rynkowa została wyszczególniona w umowie nabycia lub budowy lokalu mieszkalnego, w umowie ustanowienia odrębnej własności lokalu mieszkalnego i przeniesienia tej własności na Ubezpieczonego lub umowie o ustanowienie spółdzielczego własnościowego prawa do lokalu, orzeczeniu sądu lub w innych dokumentach.
5. W ramach ubezpieczenia budynku mieszkalnego w stadium budowy przedmiotem ubezpieczenia są również składowane na terenie posesji, na której znajduje się ten ubezpieczony budynek, materiały budowlane, instalacyjne lub elektryczne przeznaczone do wbudowania lub zamontowania.

§ 4

Ochroną ubezpieczeniową nie są objęte:

- inny obiekt niż wymieniony z § 3 ust. 1 w stadium budowy;
- wykorzystywane do prowadzenia działalności gospodarczej: budynek mieszkalny w stadium budowy, dom letniskowy, budynek wielorodzinny w stadium budowy, budowla, obiekt specjalistyczny;
- namiot, hala namiotowa, np. służące do ochrony kortu lub ujeżdżalni koni;
- przeznaczone do rozbiórki: budynek, budynek mieszkalny, budynek jednorodzinny, budynek wielorodzinny, budowla, obiekt specjalistyczny;
- lokal mieszkalny znajdujący się w budynku przeznaczonym do rozbiórki.

ZWROT KOSZTÓW

§ 5

1. W razie zajścia zdarzenia ubezpieczeniowego PZU pokrywa poniesione przez ubezpieczonego lub osobę bliską ubezpieczonego pozostającą z ubezpieczonym we wspólnym gospodarstwie domowym, koszty:
- poszukiwania przyczyny zalania – wyłącznie w ubezpieczeniu lokalu mieszkalnym, budynku mieszkalnym lub budynku mieszkalnego w stadium budowy obejmującego zakres szkody powstałe w następstwie zalania oraz, jeżeli stałe elementy nie zostały wyłączone z ochrony ubezpieczeniowej; koszty te pokrywane są także w razie zajścia wypadku ubezpieczeniowego objętego ubezpieczeniem OC, jeżeli w dniu zajścia wypadku ubezpieczeniowego w ramach tej samej umowy ubezpieczenia ochroną objęte są stałe elementy w zakresie szkód powstałych w następstwie zalania i odpowiedzialności cywilna w życiu prywatnym;
  - uprzątnięcia miejsca ubezpieczenia po zaistnieniu szkody.
2. PZU zwraca koszty, o których mowa:
- w ust. 1 pkt 1 – w granicach sumy ubezpieczenia lokalu mieszkalnego, budynku mieszkalnego lub budynku mieszkalnego w stadium budowy;

UBEZPIECZENIE BUDYNKÓW I LOKALI MIESZKALNYCH

PRZEDMIOT UBEZPIECZENIA

§ 3

1. Z zastrzeżeniem ust. 3–5, przedmiot ubezpieczenia budynków i lokali mieszkalnych mogą stanowić znajdujące się na terytorium RP i będące przedmiotem prawa własności (współwłasności) Ubezpieczonego albo będące przedmiotem przysługującego Ubezpieczonemu spółdzielczego własnościowego prawa do lokalu albo prawa do domu jednorodzinnego w spółdzielni mieszkaniowej, i stanowiące zabezpieczenie spłaty udzielonego przez Bank kredytu:
- lokal mieszkalny;
  - budynek mieszkalny;
  - budynek mieszkalny w stadium budowy;
  - budowla;
  - garaż;
  - domek letniskowy.
2. PZU może zawrzeć umowę ubezpieczenia lokalu mieszkalnego, budynku mieszkalnego lub garażu, jeżeli ten lokal mieszkalny, budynek mieszkalny lub garaż, spełnia łącznie następujące warunki:
- ściany, podłogi, stropy lub dachy są tak zamocowane i osadzone, że nie jest możliwe ich zdemontowanie, bez równoczesnego uszkodzenia lub zniszczenia tych elementów;
  - wszelkie otwory w ścianach, stropach, podłogach lub dachach są zamknięte w taki sposób, że nie jest możliwy dostęp do wnętrza osób trzecich bez użycia siły lub narzędzi;

- 2) w ust. 1 pkt 2 – w granicach sumy ubezpieczenia ustalonej w umowie ubezpieczenia dla danego przedmiotu ubezpieczenia, którego dotyczy wypadek ubezpieczeniowy, nie więcej jednak niż do wysokości limitów określonych w ust. 3–4.
3. W odniesieniu do ubezpieczonego lokalu mieszkalnego, budynku mieszkalnego lub budynku mieszkalnego w stadium budowy budowli, koszty o których mowa w ust. 1 pkt 2, nie mogą przewyższyć 5% sumy ubezpieczenia ustalonej w umowie ubezpieczenia dla danego przedmiotu ubezpieczenia.
4. Jeżeli koszty, o których mowa w ust. 1 pkt 2, dotyczą mienia ubezpieczonego i nieubezpieczonego i jednocześnie nie jest możliwe ich przyporządkowanie do danej części mienia, PZU pokrywa poniesione koszty w takiej proporcji, w jakiej pozostaje wartość mienia ubezpieczonego do łącznej wartości mienia ubezpieczonego i nieubezpieczonego. Jeżeli ustalenie proporcji nie jest możliwe, PZU pokrywa 50% poniesionych kosztów.

ZAKRES UBEZPIECZENIA

S 6

1. W ubezpieczeniu lokalu mieszkalnego, budynku mieszkalnego lub budowli PZU SA odpowiada za szkody powstałe w następnym:
  - 1) zdarzeń losowych: ognia, pioruna, powodzi, śniegu i lodu, zalania, opadu, gradu, huraganu, eksplozji, osuwania się ziemi, zapadania się ziemi, lawiny, upadku statku powietrznego, uderzenia pojazdu, huku ponaddzwiękowego, trzęsienia ziemi, dymu i sadzy, upadku drzew lub masztów, z zastrzeżeniem ust. 4;
  - 2) aktów terroryzmu;
  - 3) przejęcia;
  - 4) dewastacji;
  - 5) akcji ratowniczej prowadzonej w związku ze zdarzeniami, o których mowa w pkt 1–4.
2. W ubezpieczeniu budynku mieszkalnego w stadium budowy oraz garażu PZU SA odpowiada za szkody powstałe w następstwie:
  - 1) zdarzeń losowych wymienionych w ust. 1 pkt 1, z zastrzeżeniem ust. 4;
  - 2) akcji ratowniczej prowadzonej w związku ze zdarzeniami, o których mowa w pkt 1.
3. W ubezpieczeniu domu letniskowego PZU SA odpowiada za szkody powstałe w następstwie:
  - 1) zdarzeń losowych wymienionych w ust. 1 pkt 1, z zastrzeżeniem ust. 4;
  - 2) przejęcia;
  - 3) akcji ratowniczej prowadzonej w związku ze zdarzeniami, o których mowa w pkt 1–2.
4. PZU SA odpowiada za szkodę powstałą w ubezpieczonym mieniu w wyniku uderzenia pojazdu, o ile za szkodę tę nie zostało wypłacone odszkodowanie z innej umowy ubezpieczenia.

WYŁĄCZENIA ODPOWIEDZIALNOŚCI

S 7

1. PZU SA nie odpowiada za szkody:
  - 1) wyrządzone umyślnie lub wskutek rażącego niedbalstwa przez Ubezpieczonego, chyba że w razie rażącego niedbalstwa zapłała odszkodowania odpowiada w danych okolicznościach względem słuszności;
  - 2) wyrządzone umyślnie przez osobę, w którą Ubezpieczony pozostaje w wspólnym gospodarstwie domowym;
  - 3) górnicze w rozumieniu prawa górniczego;
  - 4) powstałe w następstwie działań wojennych, stanu wojennego, stanu wyjątkowego, strajków lub niepokojów społecznych;
  - 5) powstałe w wyniku udziału Ubezpieczonego w strajkach, rozruchach, zamieszkach, akcjach protestacyjnych, blokadach dróg;
  - 6) powstałe wskutek oddziaływania energii jądrowej, promieni laserowych, promieniowania jonizującego, pola magnetycznego lub elektromagnetycznego lub skażenia radioaktywnego.
2. PZU SA nie odpowiada ponadto za szkody powstałe wskutek:
  - 1) prowadzenia prac budowlanych bez ich zgłoszenia odpowiedniemu organowi, bez uzyskania pozwolenia lub bez projektu,

- o ile takie zgłoszenie, pozwolenie lub projekt są wymagane przepisami prawa, brak zgłoszenia, brak pozwolenia lub brak projektu nie miały wpływu na zaistnienie zdarzenia ubezpieczeniowego;
  - 2) niewykonania określonych przepisami prawa przeglądów technicznych lub kontroli okresowych miejsca ubezpieczenia, jeżeli obowiązek ich wykonywania spoczywał na Ubezpieczającym lub Ubezpieczonym, chyba że niedopełnienie tych obowiązków nie miało wpływu na zaistnienie zdarzenia ubezpieczeniowego;
  - 3) systematycznego zawilgocenia pomieszczeń z powodu nieszczelności instalacji wodnej, centralnego ogrzewania lub kanalizacyjnej, klimatyzacji lub niewłaściwej wentylacji pomieszczeń, w tym również kondensacji na powierzchni rur lub ścian wilgoci zawartej w powietrzu;
  - 4) przenikania wód podziemnych, chyba że przenikanie to nastąpiło wskutek powodzi, deszczu o współczynniku wydajności co najmniej 4 ustalonym przez IMGWiW; w przypadku braku możliwości uzyskania opinii IMGWiW wystąpienie deszczu o współczynniku wydajności co najmniej 4 stwierdza się na podstawie stanu faktycznego i rozmiaru szkód w miejscu ich powstania bądź w bezpośrednim sąsiedztwie;
  - 5) pęknięcia rur lub wyposażenia instalacyjnego w wyniku zamierzania wody lub innej cieczy spowodowanego nieutrzymywaniem właściwej temperatury w pomieszczeniach, jeżeli obowiązek utrzymywania właściwej temperatury w pomieszczeniach należał do ubezpieczającego, Ubezpieczonego, osoby bliskiej Ubezpieczonego pozostającej z Ubezpieczonym w wspólnym gospodarstwie domowym lub osoby, której Ubezpieczony powierzył pieczę nad ubezpieczonym mieniem, chyba że niedopełnienie tego obowiązku nie miało wpływu na zajęcie zdarzenia ubezpieczeniowego;
  - 6) zalania wskutek opadu:
    - a) poprzez niezamknięte lub niezabezpieczone okna, drzwi lub inne otwory, jeżeli obowiązek ich zamknięcia lub zabezpieczenia należał do Ubezpieczonego lub osoby bliskiej Ubezpieczonego pozostającej z Ubezpieczonym w wspólnym gospodarstwie domowym, chyba że niedopełnienie tego obowiązku nie miało wpływu na zajęcie zdarzenia ubezpieczeniowego,
    - b) poprzez niekonserwowane lub nienależycie konserwowane: dach, ściany, balkony, tarasy, okna, jeżeli obowiązek ich konserwacji należał do Ubezpieczonego lub osoby bliskiej Ubezpieczonego pozostającej z ubezpieczonym w wspólnym gospodarstwie domowym, chyba że niedopełnienie tego obowiązku nie miało wpływu na zajęcie zdarzenia ubezpieczeniowego;
  - 7) zamarzania elementów konstrukcyjnych budynków lub budowli;
  - 8) zapadania się ziemi powstałego w związku z prowadzonymi robotami ziemnymi;
  - 9) pokrycia ubezpieczonego mienia graffiti;
  - 10) zabrażenia lub odbarwienia tynków zewnętrznych lub elewacji na skutek zalania lub opadu;
  - 11) upadku drzewa w wyniku jego wycinania lub przycinania przez Ubezpieczonego lub osobę bliską Ubezpieczonego pozostającą z ubezpieczonym w wspólnym gospodarstwie domowym bez pozwolenia, o ile takie pozwolenie jest wymagane przepisami prawa;
  - 12) upadku masztu spowodowanego jego niekonserwowaniem lub jego nienależytym konserwowaniem, jeżeli obowiązek jego konserwacji należał do Ubezpieczonego lub osoby bliskiej Ubezpieczonego pozostającą z ubezpieczonym w wspólnym gospodarstwie domowym, chyba że niedopełnienie tego obowiązku nie miało wpływu na zajęcie zdarzenia ubezpieczeniowego.
3. Ponadto PZU nie odpowiada za szkody wyrządzone przez Ubezpieczonego lub osobę bliską Ubezpieczonego pozostającą z Ubezpieczonym w wspólnym gospodarstwie domowym lub osobę, której ubezpieczony powierzył pieczę nad ubezpieczonym mieniem, pozostające w stanie nietrzeźwości albo w stanie po użyciu alkoholu, lub pod wpływem środków odurzających, substancji psychotropowych lub środków zastępczych w rozumieniu przepisów o przeciwdziałaniu narkomanii, chyba że nie miało to wpływu na zajęcie zdarzenia ubezpieczeniowego.

4. Fakt znajdowania się w stanie nietrzeźwości albo w stanie po użyciu alkoholu, lub fakt znajdowania się pod wpływem środków odurzających, substancji psychotropowych lub środków zastępczych, w rozumieniu przepisów o przeciwdziałaniu narkomanii ocenia się według przepisów prawa obowiązujących w dniu zajścia zdarzenia ubezpieczeniowego.

SUMA UBEZPIECZENIA

§ 8

1. Sumę ubezpieczenia określa się:

- 1) dla budynku mieszkalnego:
    - a) jeżeli w dniu zawarcia umowy ubezpieczenia wiek budynku mieszkalnego o konstrukcji niepalnej nie przekracza 40 lat albo budynku mieszkalnego o konstrukcji palnej nie przekracza 20 lat – w wartości nowej,
    - b) jeżeli w dniu zawarcia umowy ubezpieczenia wiek wymienionych w lit. a budynków mieszkalnych przekracza wartości wskazane w lit. a – w wartości rzeczywistej;
  - 2) dla garażu ubezpieczonego wraz z budynkiem albo lokalem mieszkalnym – w ramach sumy ubezpieczenia: w wysokości 10% sumy ubezpieczenia budynku albo lokalu mieszkalnego, jednakże nie więcej niż 40 000 PLN;
  - 3) dla garażu stanowiącego samodzielny przedmiot ubezpieczenia – w wartości rzeczywistej;
  - 4) dla budowli – w ramach sumy ubezpieczenia: w wysokości 5% sumy ubezpieczenia budynku mieszkalnego albo domu letniskowego, jednakże nie więcej niż 20 000 PLN;
  - 5) dla budynku mieszkalnego w stadium budowy – w wartości w stadium budowy;
  - 6) dla lokalu mieszkalnego – w wartości rynkowej;
  - 7) dla domu letniskowego:
    - a) jeżeli w dniu zawarcia umowy ubezpieczenia wiek domu letniskowego o konstrukcji niepalnej nie przekracza 20 lat albo domu letniskowego o konstrukcji palnej nie przekracza 10 lat – w wartości nowej,
    - b) jeżeli w dniu zawarcia ubezpieczenia wiek wymienionych w lit. a domu letniskowego przekracza wartości wskazane w lit. a – w wartości rzeczywistej.
2. Po zakończeniu budowy, suma ubezpieczenia budynku mieszkalnego oraz składka ubezpieczeniowa są ustalane ponownie, a Ubezpieczający dla skutecznego ponownego ustalenia sumy ubezpieczenia zobowiązany jest do zawarcia, nowej umowy ubezpieczenia.
3. Jeżeli w danym rocznym okresie ubezpieczenia nastąpi wzrost wartości ubezpieczonego mienia, spowodowany m.in. przeprowadzonymi pracami modernizacyjnymi lub remontowymi, wzrostem rynkowych cen nieruchomości, Ubezpieczający może podwyższyć sumę ubezpieczenia. Do skutecznego podwyższenia sumy ubezpieczenia konieczne jest zawarcie przez Ubezpieczającego nowej umowy ubezpieczenia.
4. Podwyższona suma ubezpieczenia obowiązuje od pierwszego dnia miesiąca następującego po miesiącu, w którym Ubezpieczający zawarł umowę ubezpieczenia oraz po zapłaceniu składki.
5. Jeżeli w okresie ubezpieczenia nastąpi spadek wartości ubezpieczonego mienia, Ubezpieczający może żądać odpowiedniego zmniejszenia sumy ubezpieczenia. Zmniejszenia sumy ubezpieczenia może także z tej samej przyczyny dokonać jednostronnie PZU SA, zawiadamiając o tym jednocześnie Ubezpieczonego i Ubezpieczającego. Zmniejszenie sumy ubezpieczenia dokonane przez PZU SA pociąga za sobą zmniejszenie wysokości składki począwszy od pierwszego dnia miesiąca, w którym Ubezpieczający złożył wniosek o zmniejszenie sumy ubezpieczenia lub w którym PZU SA zawiadomił Ubezpieczającego o jednostronnym zmniejszeniu tej sumy.
6. W przypadku, o którym mowa w ust. 5 zdanie pierwsze, Ubezpieczający składa wypowiedzenie umowy ubezpieczenia i ponownie zawiera, umowę ubezpieczenia, z tym, że nowy okres ubezpieczenia nie może rozpocząć się wcześniej niż od pierwszego dnia miesiąca kalendarzowego następującego po miesiącu, w którym zostało złożone wypowiedzenie umowy ubezpieczenia.

7. W przypadku zmniejszenia sumy ubezpieczenia, zmniejszona suma ubezpieczenia stanowi górną granicę odpowiedzialności PZU SA od pierwszego dnia następnego miesiąca po miesiącu, w którym nastąpiło zgłoszenie do PZU SA spadku wartości ubezpieczonego mienia i przyjęto nową umowę ubezpieczenia lub w którym PZU SA zawiadomił o jednostronnym zmniejszeniu sumy ubezpieczenia.
8. Suma ubezpieczenia jest określana przez Ubezpieczającego z uwzględnieniem zasad określonych w ust. 1 i 2 i jest wskazana w umowie ubezpieczenia.
9. Po wypłacie odszkodowania lub kosztów o których mowa w § 5 i § 39 ust. 3 suma ubezpieczenia nie ulega pomniejszeniu o wartość wypłaconego odszkodowania.

USTALENIE WYSOKOŚCI SZKODY I ODSZKODOWANIA

§ 9

1. Wysokość odszkodowania ustala się w kwocie odpowiadającej wysokości poniesionej szkody, nie wyższej jednak niż suma ubezpieczenia wskazana w umowie ubezpieczenia, z uwzględnieniem limitów odpowiedzialności, o których mowa w § 5 oraz w § 39 ust. 3 w raz z zastosowaniem następujących zasad dla:
- 1) budynku mieszkalnego:
    - a) ubezpieczonego w wartości nowej – według wartości nowej,
    - b) ubezpieczonego w wartości rzeczywistej – według wartości rzeczywistej,
    - c) ubezpieczonego w wartości w stadium budowy – według wartości w stadium budowy;
  - 2) garażu oraz budowli – według wartości rzeczywistej;
  - 3) lokalu mieszkalnego, pomieszczenia gospodarczego poza lokalem mieszkalnym, pomieszczenia garażowego lub miejsca postojowego:
    - a) w przypadku szkody całkowitej – według wartości rynkowej,
    - b) w przypadku innego rodzaju szkód – według wartości nowej;
  - 4) domu letniskowego:
    - a) ubezpieczonego w wartości nowej – według wartości nowej,
    - b) ubezpieczonego w wartości rzeczywistej – według wartości rzeczywistej.
2. W przypadku ubezpieczenia lokalu mieszkalnego stanowiącego odrębną nieruchomość odszkodowanie przysługuje również z tytułu szkód w elementach wspólnych budynku mieszkalnego jednorodzinnego lub wielorodzinnego, w którym znajduje się ten lokal, według procentowego udziału w częściach wspólnych nieruchomości.

§ 10

1. Z zastrzeżeniem ust. 5, wysokość odszkodowania z tytułu ubezpieczenia lokalu mieszkalnego, budynku mieszkalnego, domu letniskowego; budynku mieszkalnego w stadium budowy, budowli, garażu, ustala się na podstawie kosztorysu sporządzonego przez PZU SA:
- 1) w eksperckim systemie kosztorysowania robót i obiektów budowlanych lub
  - 2) w oparciu o cenniki budowlane opracowane przez podmioty wyspecjalizowane w zakresie budownictwa.
2. Z zastrzeżeniem ust. 5, w porozumieniu z ubezpieczonym wysokość odszkodowania może zostać ustalona na podstawie:
- 1) rachunków za odbudowę lub naprawę przedmiotu ubezpieczenia, potwierdzonych:
    - a) kosztorysem powykonawczym sporządzonym przez podmiot dokonujący odbudowy lub naprawy, zgodnie z zasadami kalkulacji i ustalania cen robót budowlanych, elektrycznych i instalacyjnych stosowanych w budownictwie, uwzględniającym dotychczasową konstrukcję i wymiar mienia oraz standard wykończenia, przy zastosowaniu takich samych lub najbardziej zbliżonych materiałów lub
    - b) specyfikacją zakresu wykonanych robót sporządzoną przez podmiot dokonujący odbudowy lub naprawy – w przypadku szkody, której wysokość przed uwzględnieniem stopnia zużycia technicznego nie przekracza kwoty 10.000 PLN lub

- 2) koszty robót odbudowy lub naprawy dokonanej systemem gospodarczym sporządzonym zgodnie z zasadami kalkulacji i ustalania cen robót budowlanych, elektrycznych i instalacyjnych stosowanych w budownictwie, uwzględniającym dotychczasową konstrukcję i wymiary mienia oraz standard wykończenia, przy zastosowaniu takich samych lub najbardziej zbliżonych materiałów.
  3. Rachunki i kosztorysy, o których mowa w ust. 2, PZU weryfikuje w zakresie zgodności ze stanem faktycznym: wysokość poniesionych kosztów, dotychczasowych wymiarów przedmiotu ubezpieczenia, zakresu robót i użytych materiałów.
  4. W odniesieniu do kosztów naprawy powłok malarskich lub lakierniczych ścian, podłóg, sufitów i schodów znajdujących się wewnątrz lokalu mieszkalnego, budynku mieszkalnego lub budynku mieszkalnego w stadium budowy nie uwzględnia się stopnia zużycia technicznego.
  5. W przypadku szkody całkowitej w lokalu mieszkalnym, miejscu postojowym, pomieszczeniu gospodarczym poza lokalem mieszkalnym, pomieszczeniu garażowym, wysokość odszkodowania jest ustalana według wartości rynkowej lokalu mieszkalnego.
- 10) przedmioty zgromadzone w ilościach wskazujących na ich handlowe przeznaczenie lub służące do prowadzenia działalności gospodarczej, z wyłączeniem sprzętu biurowego;
  - 11) dane, programy i dokumenty przechowywane w jednostkach centralnych komputerów lub wymiennych nośnikach danych;
  - 12) rośliny utrzymywane w celach hodowlanych lub handlowych;
  - 13) zwierzęta inne niż zwierzęta domowe;
  - 14) pojazdy silnikowe, motorowery, przyczepy i naczepy w rozumieniu ustawy Prawo o ruchu drogowym, jednostki pływające inne niż łodzie wiosłowe, kajaki wodne, rowery wodne lub pontony, statki powietrzne;
  - 15) paliwa w stanie ciekłym, gazowym lub stałym.
2. Ponadto ochroną ubezpieczeniową nie są objęte również następujące ruchomości domowe znajdujące się w domu letniskowym:
    - 1) gotówki;
    - 2) przedmioty ze srebra, złota, platyny lub palladu;
    - 3) monety;
    - 4) biżuteria;
    - 5) rośliny i zwierzęta;
    - 6) mienie służbowe;
    - 7) sprzęt biurowy.

§ 11

1. Przy ustalaniu wysokości odszkodowania:
    - 1) uwzględnia się wartość pozostałości po uszkodzonym lub zniszczonym ubezpieczonym mieniu;
    - 2) nie uwzględnia się:
      - a) wartości naukowej, kolekcjonerskiej, artystycznej, zabytkowej lub pamiątkowej przedmiotu ubezpieczenia,
      - b) kosztów wynikających z braku części zamiennych lub materiałów potrzebnych do przywrócenia stanu istniejącego przed szkodą.
  2. Wysokość odszkodowania ustala się na podstawie cen z dnia jego ustalenia, za wyjątkiem szkód udokumentowanych rachunkiem za odbudowę lub naprawę, potwierdzonym kosztorysem powykonawczym, specyfikacją zakresu wykonanych robót lub kosztorysem odbudowy lub naprawy dokonanej systemem gospodarczym, o których mowa w § 10 ust. 2 pkt 2.
3. Ponadto ochroną ubezpieczeniową nie są objęte również:
    - 1) gotówki, przedmioty ze srebra, złota, platyny lub palladu, monety, biżuteria, jeżeli:
      - a) Ubezpieczony nie mieszka na stałe w lokalu mieszkalnym lub budynku mieszkalnym, w którym znajdują się ubezpieczone ruchomości domowe lub oddaje go do używania osobie trzeciej,
      - b) do ich zaginięcia doszło w czasie akcji ratowniczej,
      - c) nieobecność Ubezpieczonego i osoby bliskiej Ubezpieczonego pozostającej z Ubezpieczonym w wspólnym gospodarstwie domowym w lokalu mieszkalny lub budynku mieszkalnym, w którym znajdują się ubezpieczone ruchomości domowe, trwała dłużej niż 3 miesiące;
    - 2) znajdujące się na balkonie lokalu mieszkalnego w budynku mieszkalnego, na tarasie w lokalu mieszkalnego lub budynku mieszkalnego, w pomieszczeniu gospodarczym, w pomieszczeniu garażowym wchodzących w skład lokalu mieszkalnym, w budynku niemieszkalnym: ruchomości domowe, o których mowa w ust. 2, sprzęt audiowizualny (z wyłączeniem anten telewizyjnych i anten radiowych zainstalowanych na zewnątrz lokalu mieszkalnego lub budynku mieszkalnego i trwale z nim związanych), komputerowy, fotograficzny, instrumenty muzyczne, aparaty telefoniczne;
    - 3) ruchomości domowe znajdujące się na balkonach lub tarasach domu letniskowego (z wyłączeniem anten telewizyjnych i anten radiowych zainstalowanych na zewnątrz domu letniskowego i trwale z nim związanych).

UBEZPIECZENIE RUCHOMOŚCI DOMOWYCH I STAŁYCH ELEMENTÓW

PRZEDMIOT UBEZPIECZENIA

§ 12

1. Z zastrzeżeniem ust. 2, § 13 i § 18, przedmiot ubezpieczenia ruchomości domowych i stałych elementów mogą stanowić znajdujące się w miejscu ubezpieczenia i będące przedmiotem prawa własności (współwłasności) Ubezpieczonego ruchomości domowe i stałe elementy.
2. Przedmiot ubezpieczenia ruchomości domowych i stałych elementów mogą stanowić również ruchomości domowe znajdujące się czasowo w posiadaniu Ubezpieczonego, jeżeli zostały mu wypożyczone lub oddane do używania (mienie wypożyczalne, mienie służbowe) i jest to potwierdzone stosowną umową zawartą w tym zakresie przez Ubezpieczonego.
3. PZU może zawrzeć umowę ubezpieczenia ruchomości domowych lub stałych elementów, jeżeli miejsce ubezpieczenia dla tych ruchomości domowych lub stałych elementów spełnia warunki określone w § 3 ust. 2.

§ 13

1. Ochroną ubezpieczeniową nie są objęte następujące ruchomości domowe:
  - 1) karty płatnicze;
  - 2) papiery wartościowe;
  - 3) bilety komunikacji miejskiej, karty do telefonów, karty uprawniające do korzystania z usług;
  - 4) dokumenty, z wyłączeniem dokumentów osobistych;
  - 5) dzieła sztuki;
  - 6) rękopisy;
  - 7) trofea myśliwskie;
  - 8) metale szlachetne w złomie lub w sztabach;
  - 9) nie stanowiące wyrobu użytkowego kamienie szlachetne, półszlachetne lub syntetyczne oraz szlachetne substancje organiczne;

ZWROT KOSZTÓW

§ 14

1. W razie zajścia zdarzenia ubezpieczeniowego PZU pokrywa poniesione przez Ubezpieczonego, lub osobę bliską Ubezpieczonego pozostającą z Ubezpieczonym we wspólnym gospodarstwie domowym, koszty:
  - 1) nabycia produktów spożywczych, które uległy rozmrożeniu;
  - 2) naprawy uszkodzonych lub zniszczonych zabezpieczeń przeciwkradzieżowych – wyłącznie w przypadku ubezpieczenia stałych elementów w zakresie szkód powstałych w następstwie kradzieży z włamaniem;
  - 3) poszukiwania przyczyny zalania – wyłącznie w zakresie ubezpieczenia stałych elementów, obejmującego zakresem szkody powstałe w następstwie zalania; koszty te pokrywane są także w razie zajścia zdarzenia ubezpieczeniowego objętego ubezpieczeniem OC, jeżeli w dniu zajścia zdarzenia ubezpieczeniowego w ramach tej samej umowy ubezpieczenia objęte są stałe elementy i odpowiedzialność cywilna w życiu prywatnym;
  - 4) uprzątnięcia miejsca ubezpieczenia po zaistnieniu szkody.
2. PZU zwraca koszty, o których mowa:
  - 1) w ust. 1 pkt 1 – w granicach sumy ubezpieczenia ruchomości domowych, nie więcej jednak niż do wysokości 300 PLN;

- 2) w ust. 1 pkt 2 – w granicach sumy ubezpieczenia stałych elementów, a w przypadku stałych elementów znajdujących się w domu letniskowym – w granicach sumy ubezpieczenia stałych elementów, nie więcej jednak niż do wysokości 10% sumy ubezpieczenia stałych elementów;
  - 3) w ust. 1 pkt 3 – w granicach sumy ubezpieczenia stałych elementów;
  - 4) w ust. 1 pkt 4 – w granicach sumy ubezpieczenia ustalonej w umowie ubezpieczenia dla danego przedmiotu ubezpieczenia, którego dotyczy wypadek ubezpieczeniowy, nie więcej jednak niż do wysokości limitów określonych w ust. 3–4.
3. W przypadku stałych elementów koszty, o których mowa w ust. 1 pkt 4, nie mogą przewyższyć 5% sumy ubezpieczenia ustalonej w umowie ubezpieczenia dla tych stałych elementów.
  4. W przypadku gdy koszty, o których mowa w ust. 1 pkt 4, dotyczą mienia ubezpieczonego i nieubezpieczonego i jednocześnie nie jest możliwe ich przyporządkowanie do danej części mienia, PZU pokrywa poniesione koszty w takiej proporcji, w jakiej pozostaje wartość mienia ubezpieczonego do łącznej wartości mienia ubezpieczonego i nieubezpieczonego. Jeżeli ustalenie proporcji nie jest możliwe, PZU pokrywa 50% poniesionych kosztów.

ZAKRES UBEZPIECZENIA

§ 15

1. W przypadku, gdy ruchomości domowe i stałe elementy ubezpieczone są w miejscu ubezpieczenia, ochroną ubezpieczeniową PZU SA objęte są:
  - 1) w przypadku ruchomości domowych – szkody powstałe w następstwie:
    - a) zdarzeń losowych wymienionych w § 6 ust. 1 pkt 1, z zastrzeżeniem ust. 3;
    - b) kradzieży z włamaniem,
    - c) rabunku,
    - d) przepiecia,
    - e) dewastacji,
    - f) akcji ratowniczej prowadzonej w związku ze zdarzeniami, o których mowa w lit. a–e;
  - 2) w przypadku stałych elementów – poza szkodami objętymi ochroną w ramach ubezpieczenia budynków i lokali mieszkalnych, także szkody powstałe w następstwie:
    - a) kradzieży z włamaniem,
    - b) rabunku,
    - c) akcji ratowniczej prowadzonej w związku ze zdarzeniami, o których mowa w lit. a i b.
2. W przypadku gdy ruchomości domowe i stałe elementy ubezpieczone są w miejscu ubezpieczenia, nie będącym jednocześnie przedmiotem ubezpieczenia budynków i lokali mieszkalnych, ochroną ubezpieczeniową PZU SA objęte są szkody powstałe w miejscu ubezpieczenia wskazanym w umowie ubezpieczenia w następstwie:
  - 1) zdarzeń losowych wymienionych w § 6 ust. 1 pkt 1, z zastrzeżeniem ust. 3;
  - 2) kradzieży z włamaniem;
  - 3) rabunku;
  - 4) przepiecia;
  - 5) dewastacji;
  - 6) akcji ratowniczej prowadzonej w związku ze zdarzeniami, o których mowa w pkt 1–5.
3. PZU SA odpowiada za szkodę powstałą w ubezpieczonym mieniu w wyniku uderzenia pojazdu, o ile za szkodę tę nie zostało wypłacone odszkodowanie z innej umowy ubezpieczenia.
4. PZU SA odpowiada ponadto za szkody polegające na zniszczeniu lub uszkodzeniu zabezpieczeń przeciwkradzieżowych, o których mowa w § 19 powstałe wskutek uśmierzania lub dokonania kradzieży z włamaniem.
5. W razie zajścia zdarzenia ubezpieczeniowego objętego ochroną ubezpieczeniową PZU SA w granicach sumy ubezpieczenia, wskazanej w umowie ubezpieczenia, pokrywa również poniesione przez Ubezpieczonego i udokumentowane, uzasadnione koszty uprzątnięcia miejsca ubezpieczenia po zaistnieniu szkody, łącznie z kosztami rozbiórki lub demontażu części niezdatnych do użytku.

§ 16

W ubezpieczeniu ruchomości domowych i stałych elementów PZU SA odpowiada również za szkody w ruchomościach domowych lub stałych elementach będących przedmiotem prawa własności (współwłasności) osób bliskich Ubezpieczonego pozostających z nim we wspólnym gospodarstwie domowym albo w ruchomościach domowych znajdujących się czasowo w ich posiadaniu, jeżeli zostały im wypożyczone lub oddane do używania (mienie wypożyczone, mienie służbowe) i jest to potwierdzone stosowną umową zawartą w tym zakresie przez te osoby.

WYŁĄCZENIA ODPOWIEDZIALNOŚCI

§ 17

1. PZU SA nie odpowiada za szkody:
  - 1) wyrządzone umyślnie lub wskutek rażącego niedbalstwa przez Ubezpieczonego, chyba że w razie rażącego niedbalstwa zapłaća odszkodowania odpowiada w danych okolicznościach względem słuźnoszności;
  - 2) wyrządzone umyślnie przez osobę, z którą Ubezpieczonego pozostaje we wspólnym gospodarstwie domowym;
  - 3) górnicze w rozumieniu prawa górniczego;
  - 4) powstałe poza terytorium RP;
  - 5) powstałe w następstwie działań wojennych, stanu wojennego, stanu wyjątkowego, aktów terroryzmu, strajków lub niepokoju społecznego;
  - 6) powstałe w wyniku udziału Ubezpieczonego lub osoby bliskiej Ubezpieczonego w strajkach, rozruchach, zamieszkach, akcjach protestacyjnych, blokadach dróg;
  - 7) powstałe wskutek oddziaływania energii jądrowej, promieni laserowych, promieniowania jonizującego, pola magnetycznego lub elektromagnetycznego lub skażenia radioaktywnego.
2. PZU SA nie odpowiada ponadto za szkody powstałe wskutek:
  - 1) systematycznego zawiłgocenia pomieszczeń z powodu nieszczelności instalacji wodnej, centralnego ogrzewania lub kanalizacyjnej, klimatyzacji lub niewłaściwej wentylacji pomieszczeń, w tym również kondensacji na powierzchni rur lub ścian wilgoci zawartej w powietrzu;
  - 2) przenikania wód podziemnych, chyba że przenikanie to nastąpiło wskutek powodzi;
  - 3) pęknięcia rur lub wyposażenia instalacyjnego w wyniku zamarnięcia wody lub innej cieczy spowodowanego nieutrzymaniem właściwej temperatury w pomieszczeniach, jeżeli obowiązek utrzymania właściwej temperatury w pomieszczeniach należał do Ubezpieczonego lub osoby bliskiej Ubezpieczonego, chyba że niedopełnienie tego obowiązku nie miało wpływu na zajście zdarzenia ubezpieczeniowego;
  - 4) zalania wskutek opadu:
    - a) poprzez niezamknięte lub niezabezpieczone okna, drzwi lub inne otwory, jeżeli obowiązek ich zamknięcia lub zabezpieczenia należał do Ubezpieczonego lub osoby bliskiej Ubezpieczonego, chyba że niedopełnienie tego obowiązku nie miało wpływu na zajście zdarzenia ubezpieczeniowego,
    - b) poprzez niekonserwowane lub nienależycie konserwowane: dach, ściany, balkony, tarasy, okna, jeżeli obowiązek ich konserwacji należał do Ubezpieczonego lub osoby bliskiej Ubezpieczonego, chyba że niedopełnienie tego obowiązku nie miało wpływu na zajście zdarzenia ubezpieczeniowego,
    - c) ruchomości domowych znajdujących się na balkonach, tarasach i loggiach, z wyłączeniem anten telewizyjnych i radiowych zainstalowanych na zewnątrz lokalu mieszkalnego lub budynku i trwałe z nim związanych;
  - 5) przemarzania elementów konstrukcyjnych budynków;
  - 6) zapadania się ziemi powstałego w związku z prowadzonymi robotami ziemnymi;
  - 7) pokrycia ubezpieczonego mienia graffiti;
  - 8) upadku drzewa w wyniku jego wycięcia lub przycinania przez Ubezpieczonego lub osoby bliskiej Ubezpieczonego bez pozwolenia, o ile takie pozwolenie jest wymagane przepisami prawa;
  - 9) upadku masztu spowodowanego jego niekonserwowaniem lub jego nienależytym konserwowaniem, jeżeli obowiązek jego konserwacji należał do Ubezpieczonego lub osoby

bliskiej Ubezpieczonego, chyba że niedopełnienie tego obowiązku nie miało wpływu na zajście zdarzenia ubezpieczeniowego;

- 10) niewykonania określonych przepisami prawa przeglądów technicznych lub kontroli okresowych miejsca ubezpieczenia, jeżeli obowiązek ich wykonywania spoczywał na Ubezpieczającym lub Ubezpieczonym, chyba że niedopełnienie tych obowiązków nie miało wpływu na zajście zdarzenia ubezpieczeniowego.

§ 18

PZU SA nie odpowiada także za szkody w pieniądzech, środkach płatniczych innych niż karty płatnicze, przedmiotach ze srebra, złota lub platyny, monetach, znaczkach filatelistycznych, biżuterii:

- 1) polegające na ich zaginięciu w czasie akcji ratowniczej;
- 2) powstałe w czasie ciągłej nieobecności Ubezpieczonego lub osób bliskich Ubezpieczonego pozostających z nim we wspólnym gospodarstwie domowym w miejscu ubezpieczenia, trwającej dłużej niż 3 miesiące.

WYMOGI W ZAKRESIE ZABEZPIECZEŃ PRZECIWKRADZIEŻOWYCH

§ 19

1. PZU może zawrzeć umowę ubezpieczenia ruchomości domowych lub stałych elementów od kradzieży z włamaniem, jeżeli stanowiące miejsce ubezpieczenia spełnia warunki określone w ust. 2–3.

2. Z zastrzeżeniem ust. 3, miejsce ubezpieczenia uważa się za należycie zabezpieczone jeżeli spełnione są łącznie następujące warunki:

- 1) wszystkie drzwi zewnętrzne, nie będące drzwiami balkonowymi lub tarasowymi, prowadzące do lokalu mieszkalnego, budynku mieszkalnego lub domu letniskowego muszą być zamknięte co najmniej na dwa zamki wielozastawkowe lub na jeden zamek wielopunktowy, bądź na zamek mechaniczno-elektroniczny, z zastrzeżeniem pkt 7;
  - 2) osłonne drzwi zewnętrzne, nie będące drzwiami balkonowymi lub tarasowymi, prowadzące do lokalu mieszkalnego, budynku mieszkalnego lub domu letniskowego nie mogą być wyposażone w zamki, które można otworzyć bez użycia klucza przez otwór wybity w szybie;
  - 3) drzwi zewnętrzne, okna, drzwi balkonowe i tarasowe znajdują się w należyłym stanie technicznym i były tak umocowane, osadzone i zamknięte, że wyłamanie ich lub wyważenie nie było możliwe bez pozostawienia śladów stanowiących dowód użycia siły i narzędzi;
  - 4) ściany, podłogi, stropy lub dachy nie mogą zawierać elementów wykonanych z materiałów nietrwałych, np. siatek;
  - 5) wszelkie otwory w ścianach, stropach, podłogach lub dachach muszą być zabezpieczone w taki sposób, że nie jest możliwe wydotarcie przedmiotów z wnętrza bez użycia narzędzi lub siły;
  - 6) klucze lub inne urządzenia przeznaczone do otwierania zamków muszą znajdować się w wyłącznym posiadaniu osoby uprawnionej wskazanej przez Ubezpieczonego do ich przechowywania;
  - 7) drzwi zewnętrzne do pomieszczenia gospodarczego muszą być zamknięte co najmniej na jeden zamek wielozastawkowy lub kłódkę wielozastawkową.
3. Zabudowany balkon lub taras uważa się za należycie zabezpieczony, jeżeli spełnione są łącznie następujące warunki:
- 1) balkon lub taras został zabudowany w taki sposób, że nie pozostawione zostały otwory umożliwiający wydotarcie znajdujących się na nim przedmiotów bez użycia siły lub narzędzi;
  - 2) okna lub tafle szkła, którymi został zabudowany balkon lub taras, znajdują się w należyłym stanie technicznym oraz są umocowane, osadzone i zamknięte w taki sposób, że wyłamanie ich lub wyważenie nie jest możliwe bez użycia siły lub narzędzi.

SUMA UBEZPIECZENIA

§ 20

1. Suma ubezpieczenia wynosi 50 000 PLN.
2. W granicach sumy ubezpieczenia, o której mowa w ust. 1, ustala się następujące limity odpowiedzialności PZU SA:
  - 1) z tytułu szkód w sprzęcie audiovizualnym (w tym również w antenach telewizyjnych i radiowych zainstalowanych na zewnątrz budynku mieszkalnego), komputerowym, fotograficznym oraz instrumentach muzycznych – w wysokości 75% sumy ubezpieczenia;
  - 2) z tytułu szkód w przedmiotach ze srebra, złota i platyny, monetach, biżuterii, oraz zbiorach filatelistycznych – w wysokości 43% sumy ubezpieczenia;
  - 3) z tytułu szkód w stałych elementach – w wysokości 70% sumy ubezpieczenia;
  - 4) z tytułu szkód w pieniądzech i środkach płatniczych innych niż karty płatnicze – w wysokości 6% sumy ubezpieczenia;
  - 5) z tytułu szkód w mieniu służbowym – w wysokości 20% sumy ubezpieczenia;
  - 6) z tytułu szkód w mieniu wypożyczonym – w wysokości 20% sumy ubezpieczenia;
  - 7) z tytułu szkód w sprzęcie biurowym – w wysokości 40% sumy ubezpieczenia;
  - 8) z tytułu szkód będących następstwem rabunku ruchomości domowych poza miejscem ubezpieczenia – w wysokości 11% sumy ubezpieczenia z tym, że z tytułu szkód w pieniądzech i innych środkach płatniczych – w wysokości 5% sumy ubezpieczenia;
  - 9) z tytułu szkód w ruchomościach domowych znajdujących się w pomieszczeniach gospodarczych poza lokalem mieszkalnym – w wysokości 5% sumy ubezpieczenia, z wyłączeniem szkód w ruchomościach domowych znajdujących się w piwnicach w domach jednorodzinnych.
3. W ramach sumy ubezpieczenia PZU SA zobowiązany jest do:
  - 1) pokrycia ewentualnych kosztów wynagrodzenia rzeczoznawcy powołanego za zgodą PZU SA dla ustalenia okoliczności zdarzenia ubezpieczeniowego lub rozmiaru szkody;
  - 2) zwrotu kosztów wynikłych z zastosowania środków podjętych w celu zmniejszenia szkody lub zapobieżenia zwiększenia się jej rozmiarów, jeżeli środki te były celowe, chociażby okazały się bezskuteczne;
  - 3) pokrycia kosztów naprawy zniszczonych lub uszkodzonych zabezpieczeń przeciwkradzieżowych w pomieszczeniu gospodarczym poza lokalem mieszkalnym wskutek usiłowania lub dokonania kradzieży z włamaniem.
4. Wypłata odszkodowania lub kosztów, o których mowa w ust. 3, nie powoduje zmniejszenia sumy ubezpieczenia o wypłaconą kwotę.

USTALENIE WYSOKOŚCI ODSZKODOWANIA

§ 21

1. PZU SA ustala należne odszkodowanie w kwocie odpowiadającej wysokości poniesionej szkody, maksymalnie do wysokości sumy ubezpieczenia wskazanej w § 20 ust 1. Wysokość odszkodowania ustala się według wartości nowej, z zastrzeżeniem ust. 2 i 3.
2. Z zastrzeżeniem ust. 6, wysokość odszkodowania dla ruchomości domowych ustala się:
  - 1) w przypadku całkowitego zniszczenia lub utraty przedmiotu ubezpieczenia – w wysokości odpowiadającej średniej wartości przedmiotu tego samego lub najbardziej zbliżonego rodzaju, tej samej lub najbardziej zbliżonej marki przy uwzględnieniu średnich cen obowiązujących na danym terenie oraz kosztów jego montażu;
  - 2) w przypadku uszkodzenia przedmiotu ubezpieczenia – w wysokości kosztów naprawy, tj. odpowiednio do zakresu uszkodzeń spowodowanych wypadkiem ubezpieczeniowym według średnich cen zakładów usługowych albo na podstawie rachunku lub kosztorysu powykonawczego wraz ze specyfikacją wykonanych robót, albo w wysokości określonego w porozumieniu z ubezpieczonym procentowego ubytku wartości uszkodzonego przedmiotu ubezpieczenia.

3. Wysokość odszkodowania dla stałych elementów ustala się:
  - 1) według zasad określonych w ust. 2, jeżeli naprawa uszkodzonego lub zniszczonego przedmiotu ubezpieczenia nie wymaga przeprowadzenia prac budowlanych lub remontowych;
  - 2) według zasad określonych w § 10 ust. 1–4, jeżeli naprawa uszkodzonego lub zniszczonego przedmiotu ubezpieczenia wymaga przeprowadzenia prac budowlanych lub remontowych.
4. Przedłożone rachunki lub kosztorysy powykonawcze wraz ze specyfikacją wykonanych robót, o których mowa w ust. 2 pkt 2 oraz ust. 3, PZU weryfikuje w zakresie zgodności ze stanem faktycznym: wysokości poniesionych kosztów, dotychczasowych wymiarów ubezpieczonych przedmiotów, zakresu robót i użytych materiałów.
5. Przy ustalaniu wysokości odszkodowania dla ruchomości domowych stanowiących komplet lub tworzących jedną całość uwzględnia się ubytek wartości, jakiemu uległa całość lub komplet pod warunkiem, że nie ma możliwości rekonstrukcji całości lub kompletu przez zakup, dorobienie lub uzupełnienie utraconych elementów.
6. W przypadku następujących ruchomości domowych wysokość odszkodowania ustala się:
  - 1) dla pieniędzy – według ich nominalnej wartości; pieniądze stanowiące walutę obcą przelicza się na złote polskie według średniego kursu NBP obowiązującego w dniu ustalenia odszkodowania;
  - 2) dla monet – według wartości złomu, chyba że monety te stanowią prawny środek płatniczy, a ich nominalna wartość jest wyższa od wartości złomu; wysokość odszkodowania ustala się wówczas według wartości nominalnej tych monet; monety stanowiące walutę obcą przelicza się na złote polskie według średniego kursu NBP obowiązującego w dniu ustalenia odszkodowania;
  - 3) dla zwierząt domowych – według przeciętnej wartości zwierzęcia tej samej rasy tego samego gatunku, ustalonej na podstawie cen występujących w handlu w dniu ustalenia odszkodowania, powiększonej o ewentualne koszty uśpienia z konieczności;
  - 4) dla roślin doniczkowych – według przeciętnej wartości rośliny doniczkowej tego samego gatunku i odmiany oraz takiej samej lub podobnej wielkości, ustalonej na podstawie cen występujących w handlu w dniu ustalenia odszkodowania.
7. Przy ustalaniu wysokości odszkodowania:
  - 1) uwzględnia się:
    - a) wartość pozostałości po uszkodzonym lub zniszczonym ubezpieczonym mieniu,
    - b) w przedmiotach stanowiących komplet lub tworzących jedną całość – ubytek wartości jakiemu uległa całość lub komplet pod warunkiem, że nie ma możliwości rekonstrukcji całości lub kompletu przez zakup, dorobienie lub uzupełnienie utraconych elementów;
  - 2) nie uwzględnia się:
    - a) wartości naukowej, kolekcjonerskiej, artystycznej, zabytkowej lub pamiątkowej ubezpieczonego mienia oraz kosztów modernizacji i ulepszeń,
    - b) kosztów wynikających z braku części zamiennych lub materiałów potrzebnych do przywrócenia stanu istniejącego przed szkodą, z zastrzeżeniem pkt 1 lit. b.

podstawie tytułu prawnego, znajdujących się na terytorium RP oraz wskazanych w umowie ubezpieczenia, a także w związku z posiadaniem posesji, na której znajduje się wskazany budynek. Ochroną ubezpieczeniową objęte są również szkody powstałe na terenie chodnika położonego bezpośrednio przy granicy posesji, o której mowa w zdaniu poprzedzającym, wskutek nieuprzątnięcia lub nienależytego uprzątnięcia błota, śniegu, lodu i innych zanieczyszczeń z tego chodnika.

3. Przedmiotem ubezpieczenia jest również odpowiedzialność cywilna osoby bliskiej Ubezpieczonego pozostającej z nim we wspólnym gospodarstwie domowym, gdy w związku z wykonywaniem czynności życia prywatnego lub posiadaniem mieniem służącym wykonywaniu czynności życia prywatnego, w następstwie czynu niedozwolonego (odpowiedzialność cywilna deliktowa) jest ona zobowiązana do naprawienia szkody na osobie lub szkody rzeczowej wyrządzonej osobie trzeciej, przy czym odpowiedzialność cywilna związana z posiadaniem przez tę osobę lokalu mieszkalnego lub budynku dotyczy wyłącznie lokalu albo budynku wraz z posesją, o których mowa w ust. 2. Ochroną ubezpieczeniową objęte są również szkody powstałe na terenie chodnika, o którym mowa w ust. 2.
4. Przedmiotem ubezpieczenia jest również odpowiedzialność cywilna pomocy domowej wobec osób trzecich za szkody na osobie lub szkody rzeczowe będące następstwem czynu niedozwolonego (odpowiedzialność cywilna deliktowa) wyrządzone podczas wykonywania powierzonych prac pomocniczych w gospodarstwie domowym.
5. Ochroną ubezpieczeniową objęte są również szkody wyrządzone w następstwie rażącego niedbalstwa.
6. Z zastrzeżeniem § 23, ochroną ubezpieczeniową objęte są w szczególności szkody wyrządzone:
  - 1) wskutek posiadania lokalu mieszkalnego, domu letniskowego lub budynku w tym związane z tym lokalem lub budynkiem szkody wodno-kanalizacyjne oraz wskutek posiadania budowli;
  - 2) wskutek posiadania lub używania ruchomości domowych, w tym urządzeń gospodarstwa domowego, roweru lub wózka inwalidzkiego;
  - 3) przez posiadane zwierzęta domowe;
  - 4) wskutek amatorskiego uprawiania sportu, w tym użytkowania zdalnie sterowanych (bezzałogowych) modeli pojazdów, statków powietrznych i wodnych, jeżeli ciężar nie przekracza 5 kg.
7. PZU SA udziela ochrony ubezpieczeniowej w granicach odpowiedzialności ustawowej osób, o których mowa w ust. 1–4, określonej przepisami prawa polskiego z zastrzeżeniem postanowień OWU.
8. Warunkiem odpowiedzialności PZU SA jest zajście zdarzenia ubezpieczeniowego w okresie ubezpieczenia oraz zgłoszenie roszczenia z tego tytułu przed upływem terminu przedawnienia.
9. Ubezpieczeniem objęta jest odpowiedzialność cywilna za szkody będące następstwem zdarzenia ubezpieczeniowego, które zaszły na terytorium RP.

WYŁĄCZENIA ODPOWIEDZIALNOŚCI

§ 23

1. PZU SA nie odpowiada za szkody:
  - 1) wyrządzone umyślnie;
  - 2) wyrządzone przez Ubezpieczonego osobie bliskiej pozostającej z nim we wspólnym gospodarstwie domowym albo wyrządzone przez tę osobę Ubezpieczonemu;
  - 3) wyrządzone przez Ubezpieczonego pomocy domowej podczas wykonywania przez nią powierzonych prac pomocniczych w gospodarstwie domowym albo wyrządzone przez tę osobę Ubezpieczonemu;
  - 4) wyrządzone przez pomoc domową wskutek czynności niemieszczących się w zakresie obowiązków wynikających z umowy o pracę lub umowy cywilnoprawnej;
  - 5) wyrządzone w stanie nietrzeźwości albo w stanie po użyciu alkoholu, lub pod wpływem środków odurzających, substancji psychotropowych lub środków zastępczych w rozumieniu

UBEZPIECZENIE ODPOWIEDZIALNOŚCI CYWILNEJ

PRZEDMIOT I ZAKRES UBEZPIECZENIA

§ 22

1. Przedmiotem ubezpieczenia jest odpowiedzialność cywilna Ubezpieczonego, gdy w związku z wykonywaniem czynności w życiu prywatnym lub posiadaniem mieniem służącym wykonywaniu czynności życia prywatnego, w następstwie czynu niedozwolonego (odpowiedzialność cywilna deliktowa) jest on zobowiązany do naprawienia szkody na osobie lub szkody rzeczowej wyrządzonej osobie trzeciej.
2. Przedmiotem ubezpieczenia jest również odpowiedzialność cywilna Ubezpieczonego związana z posiadaniem lokalu mieszkalnego lub budynku, posiadanych przez Ubezpieczonego na

- przepisów o przeciwdziałaniu narkomanii, chyba że nie miało to wpływu na zajęcie zdarzenia ubezpieczeniowego;
- 6) wyrządzone przez posiadane zwierzęta inne niż zwierzęta domowe, z wyłączeniem szkód wyrządzonych wskutek posiadania pasieki do 5 uli;
  - 7) objęte systemem ubezpieczeń obowiązkowych, które Ubezpieczony lub osoba, o których mowa w § 22 ust. 3 i 4, miały obowiązek zawrzeć;
  - 8) wyrządzone wskutek wyczynowego uprawiania sportów lub wskutek uprawiania sportów wysokiego ryzyka;
  - 9) wynikłe z przeniesienia chorób zakaźnych lub zakażeń;
  - 10) wyrządzone w środowisku przez jego zanieczyszczenie oraz w drzewostanie lasów lub parków;
  - 11) polegające na zniszczeniu, uszkodzeniu, zaginięciu lub kradzieży gotówki, bonów towarowych oraz innych substytutów pieniądza, dzieł sztuki, biżuterii, przedmiotów z metali lub kamieni szlachetnych, papierów wartościowych, dokumentów, nośników danych oraz zbiorów o charakterze kolekcjonerskim lub archiwalnym, a także przedmiotów o charakterze zabytkowym lub unikatowym;
  - 12) powstałe wskutek powolnego działania czynnika termicznego, chemicznego, biologicznego, w tym oddziaływania temperatury, gazów, oparów, wilgoci, dymy sadzy, ścieków, zagrzycenia, wibracji lub działania hałasu;
  - 13) związane z naruszeniem dóbr osobistych innych niż objęte zakresem szkody na osobie;
  - 14) związane z naruszeniem praw własności intelektualnej;
  - 15) związane z dostępem lub korzystaniem z Internetu;
  - 16) wyrządzone przez zwierzęta niepoddane wymaganym szczepieniom ochronnym;
  - 17) powstałe z tytułu uczestnictwa w polowaniach;
  - 18) powstałe w mieniu, z którego Ubezpieczony lub osoba, o której mowa w § 22 ust. 3 lub 4, korzystała na podstawie umowy najmu, dzierżawy, użytkowania, użyczenia, leasingu lub innej podobnej formy korzystania z cudzej rzeczy;
  - 19) wyrządzone przez posiadane psy agresywne;
  - 20) powstałe z tytułu posiadania lub używania koni;
  - 21) wyrządzone w związku z posiadaniem lub używaniem jednostek pływających;
  - 22) powstałe z tytułu posiadania lub używania broni palnej, pneumatycznej oraz amunicji do tej broni;
  - 23) wyrządzone w związku z posiadaniem, kierowaniem lub używaniem pojazdów mechanicznych niepodlegających obowiązkowemu ubezpieczeniu odpowiedzialności cywilnej posiadaczy pojazdów mechanicznych;
  - 24) powstałe w następstwie działań wojennych, stanu wojennego, stanu wyjątkowego, aktów terroryzmu, strajków lub niepokojów społecznych;
  - 25) powstałe w wyniku udziału Ubezpiezonego lub osoby, o której mowa w § 22 ust. 3 lub 4 w strajkach, rozruchach, zamieszkach, akcjach protestacyjnych, blokadach dróg;
  - 26) powstałe wskutek oddziaływania energii jądrowej, promieni laserowych, promieniowania jonizującego, pola magnetycznego lub elektromagnetycznego lub skażenia radioaktywnego;
  - 27) których wartość nie przekracza 100 PLN (franszyza integralna).
2. Ochrona ubezpieczeniowa nie obejmuje kar pieniężnych, kar umownych, grzywn sądowych i administracyjnych, zadatków, roszczeń z tytułu odstąpienia od umowy, podatków, należności publicznoprawnych i opłat manipulacyjnych, do zapłacenia których Ubezpieczony lub osoba, o której mowa w § 22 ust. 3 lub 4, są zobowiązani.

SUMA GWARANCYJNA

§ 24

1. Suma gwarancyjna stanowi górną granicę odpowiedzialności PZU SA za szkody powstałe ze wszystkich zdarzeń ubezpieczeniowych zaistniałych w okresie ubezpieczenia i wynosi 100 000 PLN.
2. Wyplata odszkodowania lub kosztów wymienionych w ust. 3 oraz § 39 ust. 3 powoduje każdorazowo zmniejszenie sumy gwarancyjnej o wyplaconą kwotę.

3. W ramach sumy gwarancyjnej, o której mowa w ust. 1, PZU SA zobowiązany jest do:

- 1) pokrycia kosztów wynagrodzenia ekspertów powołanych w uzgodnieniu z PZU SA, w celu ustalenia okoliczności i rozmiarów szkody;
- 2) pokrycia następujących kosztów obrony w związku ze zgłoszonymi roszczeniami odszkodowawczymi:
  - a) niezbędnych kosztów sądowej obrony przed roszczeniem poszkodowanego lub uprawnionego z umowy ubezpieczenia w sporze prowadzonym w porozumieniu z PZU SA,
  - b) niezbędnych kosztów sądowej obrony w postępowaniu karnym, jeśli toczone się postępowanie ma związek z ustaleniem odpowiedzialności, jeżeli PZU SA zażądał powołania obrony lub wyraził zgodę na pokrycie tych kosztów,
  - c) kosztów postępowań sądowych, w tym mediacji lub postępowania pojednawczego oraz kosztów opłat administracyjnych, jeżeli PZU SA wyraził zgodę na pokrycie tych kosztów.

USTALENIE I WYPŁATA ODSZKODOWANIA

§ 25

1. Zaspokojenie lub uznanie przez Ubezpiezonego roszczenia, o którym mowa w § 41 pkt 1, nie wywołuje skutków prawnych względem PZU SA, jeżeli PZU SA nie wyraził na to uprzedniej zgody.
2. Jeżeli tytułem odszkodowania przysługują poszkodowanemu zarówno świadczenia jednorazowe jak i renty, PZU SA zaspokaja je z obowiązującej sumy gwarancyjnej w następującej kolejności:
  - 1) świadczenie jednorazowe;
  - 2) renty czasowe;
  - 3) renty dożywotnie.

UBEZPIECZENIE ASSISTANCE DOM

PRZEDMIOT I ZAKRES UBEZPIECZENIA

§ 26

1. Przedmiotem ubezpieczenia jest organizacja i pokrycie przez PZU SA kosztów usług assistance, o których mowa w § 27, w razie zajścia w okresie ubezpieczenia zdarzenia ubezpieczeniowego.
2. Usługi assistance, o których mowa w § 27, są świadczone przez Centrum Alarmowe PZU Pomoc na terytorium RP w związku ze zdarzeniem ubezpieczeniowym, które zaszło w miejscu ubezpieczenia.

§ 27

1. **(Pomoc medyczna w miejscu ubezpieczenia)** W przypadku, gdy wskutek zajścia nieszczęśliwego wypadku w miejscu ubezpieczenia, Ubezpieczony potrzebuje pomocy medycznej, PZU SA zobowiązuje się do:
  - 1) zorganizowania i pokrycia kosztów udzielenia Ubezpieczonemu przez lekarza PZU Pomoc pierwszej pomocy telefonicznej dotyczącej sposobu postępowania, organizacji pierwszej pomocy i planowania leczenia;
  - 2) zorganizowania oraz pokrycia kosztów pierwszej wizyty lekarza u Ubezpiezonego (koszty honorarium i dojazdu) maksymalnie do kwoty 500 PLN;
  - 3) zorganizowania i pokrycia kosztów wizyty pielęgniarki w miejscu ubezpieczenia (koszty honorarium i dojazdu) w celu zapewnienia Ubezpieczonemu opieki, trwającej nie dłużej niż 48 godzin od zaistnienia nieszczęśliwego wypadku, maksymalnie do kwoty 300 PLN;
  - 4) zorganizowania i pokrycia kosztów transportu Ubezpiezonego z miejsca ubezpieczenia do najbliższego szpitala danej specjalności.
2. **(Pomoc w przypadku hospitalizacji)** W przypadku hospitalizacji Ubezpiezonego, trwającej dłużej niż 7 dni, będącej wynikiem nieszczęśliwego wypadku w miejscu ubezpieczenia lub nagłego zachorowania w miejscu ubezpieczenia, po uzgodnieniu przez lekarza PZU Pomoc z lekarzem leczącym Ubezpiezonego

przewidywanego czasu pobytu Ubezpieczonego w szpitalu, PZU SA zobowiązuje się do:

- 1) zorganizowania przewozu dzieci Ubezpieczonego do lat 15 wraz z osobą towarzyszącą, do miejsca zamieszkania osoby wyznaczonej albo innego miejsca na terytorium RP wskazanego przez osobę wyznaczoną oraz pokrycia kosztów takiego przewozu, maksymalnie do kwoty 200 PLN za osobę;
  - 2) zorganizowania przewozu osoby wyznaczonej do miejsca ubezpieczenia, w którym znajdują się dzieci Ubezpieczonego do lat 15 oraz pokrycia kosztów takiego przewozu maksymalnie do kwoty 200 PLN;
  - 3) zorganizowania przewozu osoby wyznaczonej do miejsca ubezpieczenia, w którym znajdują się osoby niesamodzielne oraz pokrycia kosztów takiego przewozu maksymalnie do kwoty 200 PLN;
  - 4) zorganizowania opieki nad psami i kotami Ubezpieczonego znajdującymi się w miejscu ubezpieczenia oraz pokrycia kosztów takiej opieki, maksymalnie do kwoty 300 PLN; w przypadku wyczerpania się sumy, o której mowa w zdaniu poprzednim, PZU SA zorganizuje i pokryje koszty transportu ww. zwierząt na terytorium RP do osoby wyznaczonej, mogącej podjąć się opieki nad nimi, albo do najbliższego schroniska dla zwierząt;
  - 5) zorganizowania dla Ubezpieczonego transportu ze szpitala, w którym był hospitalizowany, do miejsca ubezpieczenia oraz pokrycie kosztów takiego transportu;
  - 6) zorganizowania i pokrycia kosztów wizyty pielęgniarki u Ubezpieczonego w miejscu ubezpieczenia (kosztów honorarium i dojazdu) w celu zapewnienia Ubezpieczonemu opieki przez okres uzgodniony przez lekarza PZU Pomoc z lekarzem leczącym Ubezpieczonego, nie dłużej jednak niż przez 5 dni od dnia wypisania Ubezpieczonego ze szpitala;
  - 7) dostarczenia do miejsca ubezpieczenia Ubezpieczonemu, który zgodnie z zaleceniem lekarza leczącego nie może opuszczać miejsca ubezpieczenia, podstawowych artykułów żywnościowych i higienicznych oraz leków, koszty zakupu tych artykułów oraz leków ponosi Ubezpieczony; leki wydawane na receptę dostarczane są pod warunkiem przekazania przez Ubezpieczonego przedstawicielowi Centrum Alarmowego PZU Pomoc prawidłowo wystawionej recepty na dany lek.
3. Skorzysztanie przez Ubezpieczonego z jednej z usług, o których mowa w ust. 2 pkt 1–2 w związku z zajęciem jednego nieszczęśliwego wypadku lub jednego nagłego zachorowania, wyłącza możliwość skorzystania z drugiej z tych usług w związku z tym samym nieszczęśliwym wypadkiem lub nagłym zachorowaniem.
4. O wyborze jednej z usług, o których mowa w ust. 2 pkt 1–3, decyduje Ubezpieczony. W razie braku możliwości skontaktowania się z Ubezpieczonym, najpóźniej w dniu uzyskania przez PZU SA informacji o okolicznościach, o których mowa w ust. 2, PZU SA wykonuje usługę, o której mowa w ust. 2 pkt 1 lub pkt 3.
5. W przypadku, gdy PZU SA z przyczyn od siebie niezależnych nie ma możliwości skontaktowania się z osobą wyznaczoną w celu wykonania usługi, o której mowa w ust. 2 pkt 1–2, a w odniesieniu do osób niesamodzielnych usługi, o której mowa w ust. 2 pkt 3, albo z przyczyn dotyczących tych osób nie jest możliwe wykonanie żadnej z powyższych usług, PZU SA wykonuje usługi polegające na:
- 1) zorganizowaniu opieki nad dziećmi Ubezpieczonego do lat 15 w miejscu ubezpieczenia przez okres nie dłuższy niż 7 dni oraz pokryciu kosztów takiej opieki maksymalnie do kwoty 400 PLN; jeżeli po upływie powyższego okresu w miejscu ubezpieczenia nie będzie żadnej osoby mogącej zapewnić opiekę nad dziećmi do lat 15, PZU SA podejmuje działania w celu zorganizowania opieki przez rodzinę Ubezpieczonego, a jeśli nie będzie to możliwe, to przez opiekę społeczną;
  - 2) zorganizowaniu opieki nad osobami niesamodzielnymi w miejscu ubezpieczenia, przez okres nie dłuższy niż 7 dni oraz pokryciu kosztów takiej opieki maksymalnie do kwoty 400 PLN; jeżeli po upływie powyższego okresu w miejscu ubezpieczenia nie będzie żadnej osoby mogącej zapewnić opiekę nad osobami niesamodzielnymi, PZU SA podejmuje działania w celu zorganizowania opieki przez rodzinę

Ubezpieczonego, a jeśli nie będzie to możliwe, to przez opiekę społeczną.

6. (Interwencja w miejscu ubezpieczenia) W przypadku, gdy wskutek wystąpienia zdarzenia ubezpieczeniowego wymienionego w § 6 ust. 1 pkt 1, awarii drzwi zewnętrznych, awarii instalacji, przepięcia, dewastacji lub kradzieży z włamaniem, miejsce ubezpieczenia zostało uszkodzone i nie nadsię do zamieszkania, PZU SA zobowiązuje się do:
- 1) zorganizowania pobytu Ubezpieczonego wraz z osobami bliskimi, z którymi Ubezpieczony zamieszkuje i prowadzi wspólne gospodarstwo domowe oraz z podręcznym bagażem w hotelu oraz pokrycia kosztów transportu do hotelu, maksymalnie do kwoty 100 PLN, oraz pobytu w hotelu przez okres 3 dni następujących bezpośrednio po dniu zajścia ww. zdarzenia ubezpieczeniowego, maksymalnie do kwoty 300 PLN za jeden dzień pobytu każdej z ww. osób w hotelu;
  - 2) zorganizowania transportu Ubezpieczonego wraz z osobami bliskimi, z którymi Ubezpieczony zamieszkuje i prowadzi wspólne gospodarstwo domowe oraz z podręcznym bagażem do miejsca wskazanego przez Ubezpieczonego, znajdującego się na terytorium RP, oraz pokrycia kosztów takiego transportu, maksymalnie do kwoty 300 PLN; jeżeli w ciągu 30 dni od dnia zajścia ww. zdarzenia ubezpieczeniowego miejsce ubezpieczenia zostanie przywrócone do stanu umożliwiającego zamieszkanie, PZU SA pokryje koszt powrotu Ubezpieczonego wraz z osobami bliskimi, z którymi Ubezpieczony zamieszkuje i prowadzi wspólne gospodarstwo domowe oraz z podręcznym bagażem do miejsca ubezpieczenia maksymalnie do kwoty 300 PLN;
  - 3) zorganizowania transportu mienia Ubezpieczonego znajdującego się w miejscu ubezpieczenia pojazdem mechanicznym o ładowności do 3,5 ton do miejsca wskazanego przez Ubezpieczonego na terytorium RP i pokrycia kosztów takiego transportu, maksymalnie do kwoty 450 PLN;
  - 4) zorganizowania i pokrycia kosztów dozoru miejsca ubezpieczenia przez okres nie dłuższy niż 48 godzin od zajścia ww. zdarzenia ubezpieczeniowego.
7. Skorzysztanie przez Ubezpieczonego z jednej z usług, o których mowa w ust. 6 pkt 1–2 w związku z zajęciem jednego zdarzenia ubezpieczeniowego, wyłącza możliwość skorzystania z drugiej z tych usług w związku z tym samym zdarzeniem ubezpieczeniowym.
8. W przypadku gdy wskutek zajścia zdarzenia ubezpieczeniowego wymienionego w § 6 ust. 1 pkt 1 oraz kradzieży z włamaniem, awarii drzwi zewnętrznych, awarii instalacji, miejsce ubezpieczenia zostało uszkodzone, PZU SA zobowiązuje się do:
- 1) z zastrzeżeniem ust. 9, zorganizowania i pokrycia kosztów interwencji (koszty dojazdu oraz robocizny) niżej wymienionych specjalistów:
    - a) ślusarza – w przypadku awarii drzwi zewnętrznych lub konieczności wymiany zamków po kradzieży z włamaniem w miejscu ubezpieczenia,
    - b) elektryka – w przypadku uszkodzenia instalacji elektrycznej w miejscu ubezpieczenia,
    - c) hydraulika – w celu interwencji w miejscu ubezpieczenia mającej zapobiec jego zalaniu albo zwiększeniu już powstałego zalania,
    - d) szklarza – w przypadku uszkodzenia szyb w miejscu ubezpieczenia w oknach lub drzwiach zewnętrznych,
    - e) technika urządzeń grzewczych – w przypadku, gdy temperatura w miejscu ubezpieczenia spadnie poniżej 5 stopni C,
    - f) dekarza – w przypadku uszkodzenia dachu w miejscu ubezpieczenia, jeżeli takie uszkodzenie dachu utrudnia Ubezpieczonemu korzystanie z miejsca ubezpieczenia;
  - 2) zorganizowania transportu powrotnego Ubezpieczonego do miejsca ubezpieczenia z miejsca położonego na terytorium RP oraz pokrycia kosztów takiego transportu maksymalnie do kwoty 150 PLN, jeżeli Ubezpieczony w chwili zajścia ww. zdarzenia ubezpieczeniowego, znajduje się w odległości co najmniej 30 km od miejsca

ubezpieczenia, a w związku z zajęciem tego zdarzenia ubezpieczeniowego jego obecność w miejscu ubezpieczenia jest niezbędna.

9. PZU SA pokrywa koszty interwencji specjalisty lub specjalistów, o których mowa w ust. 8 pkt 1, maksymalnie do kwoty 400 PLN w odniesieniu do jednego zdarzenia ubezpieczeniowego i nie więcej niż w odniesieniu do trzech zdarzeń ubezpieczeniowych zaistniałych w okresie ubezpieczenia.
10. **(Usługi informacyjne)** W przypadku, gdy wskutek zajęcia nieszczęśliwego wypadku w miejscu ubezpieczenia lub nagłego zachorowania w miejscu ubezpieczenia, Ubezpieczony potrzebuje pomocy medycznej, PZU SA na wniosek Ubezpieczonego, organizuje i pokrywa koszty usług informacyjnych dotyczących położonych najbliższej miejsca ubezpieczenia placówek medycznych oraz aptek.
11. W przypadku hospitalizacji Ubezpieczonego będącej wynikiem nieszczęśliwego wypadku w miejscu ubezpieczenia lub nagłego zachorowania w miejscu ubezpieczenia PZU SA, na wniosek Ubezpieczonego, organizuje i pokrywa koszty usług informacyjnych dotyczących powiadomienia rodziny Ubezpieczonego o jego hospitalizacji i stanie zdrowia.
12. W przypadku gdy wskutek zajęcia zdarzenia ubezpieczeniowego, o którym mowa w § 6 ust. 1 pkt 1, awarii drzwi zewnętrznych, awarii instalacji, przepięcia, dewastacji lub kradzieży z włamaniem, miejsce ubezpieczenia zostało uszkodzone, PZU SA na wniosek Ubezpieczonego, organizuje i pokrywa koszty usług informacyjnych dotyczących numerów telefonów służb użyteczności publicznej oraz usługodawców (hydraulik, szklarz, ślusarz, technik urządzeń grzewczych, elektryk, dekarz), działających w pobliżu miejsca ubezpieczenia.

§ 28

Jeżeli ustalony w OWU limit odpowiedzialności dla danej usługi assistance nie wystarcza na pokrycie przez PZU SA w całości kosztu wykonania tej usługi, a Ubezpieczony nie wyraża zgody na pokrycie różnicy między rzeczywistymi kosztami wykonania usługi a kwotą, do której PZU SA ponosi odpowiedzialność, wówczas PZU SA wypłaca Ubezpieczonemu odszkodowanie w kwocie, do której PZU SA ponosi odpowiedzialność. Dla ustalenia czy przyjęty w OWU limit odpowiedzialności dla danej usługi assistance nie wystarcza na pokrycie przez PZU SA w całości kosztu wykonania tej usługi, przyjmuje się średnią cenę wykonania tej usługi obowiązującą na dzień zajęcia zdarzenia ubezpieczeniowego na terenie miejscowości, w której usługa ta ma być wykonana.

WYŁĄCZENIA ODPOWIEDZIALNOŚCI

§ 29

1. Odpowiedzialność PZU SA jest wyłączona, jeżeli zdarzenie ubezpieczeniowe powstało:
  - 1) z winy umyślnej lub rażącego niedbalstwa Ubezpieczonego, chyba że w razie rażącego niedbalstwa zapewnienie organizacji lub pokrycie kosztów usługi assistance odpowiada w danych okolicznościach względem słuszności;
  - 2) z winy umyślnej osoby, z którą Ubezpieczony pozostaje we wspólnym gospodarstwie domowym.
2. Ponadto, odpowiedzialność PZU SA jest wyłączona, jeżeli zdarzenie ubezpieczeniowe zaszło w związku:
  - 1) z działaniami wojennymi, stanem wojennym, stanem wyjątkowym, aktami terroryzmu, strajkami lub niepokojami społecznymi;
  - 2) ze szkodami górniczymi w rozumieniu prawa górniczego;
  - 3) ze szkodami powstałymi wskutek systematycznego zawilgocenia miejsca ubezpieczenia z powodu nieszczelności instalacji wodnej, centralnego ogrzewania lub kanalizacyjnej, klimatyzacji lub niewłaściwej wentylacji pomieszczeń, w tym również kondensacji na powierzchni rur lub ścian wilgoci zawartej w powietrzu;
  - 4) ze szkodami powstałymi wskutek zalania wskutek opadu poprzez niezamknięte lub niezabezpieczone okna, drzwi lub inne otwory, jeżeli obowiązek ich zamknięcia lub zabezpieczenia należał do Ubezpieczonego, chyba że niedopełnienie tego obowiązku nie miało wpływu na zajęcie zdarzenia ubezpieczeniowego;
3. Ponadto, odpowiedzialność PZU SA jest wyłączona, jeżeli konieczność pomocy medycznej w miejscu ubezpieczenia lub pomocy w przypadku hospitalizacji jest związana z:
  - 1) chorobami przewlekłymi Ubezpieczonego, w tym również z zaostrezeniami lub powikłaniami tych chorób;
  - 2) ciążą po szóstym miesiącu jej trwania;
  - 3) rozstrojem zdrowia wynikającym ze spożycia alkoholu, środków odurzających, substancji psychotropowych lub środków zastępczych w rozumieniu przepisów o przeciwdziałaniu narkomanii.
4. Z zakresu odpowiedzialności PZU SA polegającej na świadczeniu usługi assistance, o których mowa w § 27 ust. 8 pkt 1, wyłączone są:
  - 1) usługi elektryka świadczone w związku z uszkodzeniami żarówek lub bezpieczników;
  - 2) usługi hydraulika związane z uszkodzeniem baterii wodnych, zatankiem zlewu, umywalki wanny lub brodzika;
  - 3) usługi świadczone w związku z uszkodzeniem podziemnych rur instalacji kanalizacyjnych, gazowych lub wodociągowych lub podziemnych linii energetycznych lub tych instalacji, za naprawę lub konserwację których odpowiadają administracja budynku, w którym znajduje się miejsce ubezpieczenia lub właściwe służby pogotowia technicznego, wodno-kanalizacyjnego, gazowego lub energetycznego;
  - 4) usługi świadczone w związku z uszkodzeniem urządzeń elektrycznych gospodarstwa domowego, maszyn lub urządzeń służących do prowadzenia działalności gospodarczej oraz ich podłączenia do sieci elektrycznej lub wodno-kanalizacyjnej;
  - 5) usługi świadczone w związku z uszkodzeniami, o istnieniu których Ubezpieczony wiedział przed zawarciem umowy ubezpieczenia;

- 6) usługi polegające na konserwacji instalacji;
  - 7) usługi ślusarza świadczone w związku z awarią drzwi zewnętrznych prowadzących do pomieszczenia garażowego w budynku mieszkalnym.
5. Z odpowiedzialności PZU SA wyłączone są koszty usług assistance poniesione przez Ubezpieczonego bez zgody Centrum Alarmowego PZU Pomoc, chyba że skontaktowanie się z Centrum Alarmowym PZU Pomoc w sposób określony w § 42 nie było możliwe, z zastrzeżeniem § 43.

POSTANOWIENIA WSPÓLNE

ZAWARCIE UMOWY UBEZPIECZENIA

§ 30

1. Umowa ubezpieczenia zawierana jest za pośrednictwem Agenta ubezpieczeniowego, który wykonuje w imieniu lub na rzecz PZU SA czynności pośrednictwa ubezpieczeniowego. Zawarcie umowy ubezpieczenia może nastąpić przy jednoczesnej obecności Ubezpieczającego i Banku albo przy wykorzystaniu środków porozumiewania się na odległość.
2. Bank doręcza tekst OWU przed zawarciem umowy ubezpieczenia, z zastrzeżeniem ust. 3.
3. W przypadku zawierania umowy ubezpieczenia na odległość w rozumieniu przepisów ustawy o prawach konsumenta, za pośrednictwem telefonu środków porozumiewania się na odległość tekst OWU jest udostępniony na stronie internetowej Banku oraz przekazywany Ubezpieczającemu przez Bank wraz z dokumentem ubezpieczenia.
4. Umowa ubezpieczenia może być zawarta w okresie obowiązywania umowy o kredyty.
5. Zawarcie umowy ubezpieczenia PZU SA potwierdza dokumentem ubezpieczenia.
6. Umowę ubezpieczenia zawiera się na okres jednego roku z możliwością jej automatycznego zawierania się na kolejne okresy ubezpieczenia wynoszące jeden rok.
7. Umowa ubezpieczenia zawiera się automatycznie na kolejny okres ubezpieczenia wynoszący jeden rok, zgodnie z ust. 6, jeżeli:
  - 1) Ubezpieczający nie złożył najpóźniej przed upływem okresu ubezpieczenia w dotychczasowej umowie ubezpieczenia oświadczenia o niewyrażeniu zgody na automatyczne zawarcie się umowy na kolejny okres ubezpieczenia oraz
  - 2) PZU SA nie złożył najpóźniej na 30 dni przed upływem okresu ubezpieczenia w dotychczasowej umowie ubezpieczenia oświadczenia o niewyrażeniu zgody na automatyczne zawarcie się umowy ubezpieczenia na kolejny okres ubezpieczenia oraz
  - 3) została zapłacona składka ubezpieczeniowa z tytułu dotychczasowej umowy ubezpieczenia.
8. Automatyczne zawarcie się umowy ubezpieczenia, o którym mowa w ust. 6 i 7, następuje na warunkach obowiązujących dla dotychczasowej umowy ubezpieczenia.
9. W przypadku zawarcia umowy ubezpieczenia na kolejny roczny okres ubezpieczenia, PZU SA zobowiązany jest wystawić polisę i doręczyć ją Ubezpieczającemu.
10. Zawarcie umowy na odległość następuje po uprzednim:
  - 1) zapoznaniu się z Regulaminem oraz jego zaakceptowaniu przez Ubezpieczającego;
  - 2) zaakceptowaniu treści OWU przez Ubezpieczającego;
  - 3) złożeniu wniosku.
11. Umowę Ubezpieczenia na odległość zawiera się na podstawie wniosku ubezpieczającego złożonego za pośrednictwem środków porozumiewania się na odległość. Umowę ubezpieczenia na odległość uważa się za zawartą z chwilą potwierdzenia przez PZU przyjęcia wniosku.
12. Ubezpieczający może zawrzeć umowę ubezpieczenia na cudzy rachunek (na rachunek Ubezpieczonego). Obowiązek zapłaty składki ubezpieczeniowej ciąży na Ubezpieczającym.
13. W przypadku zawarcia umowy ubezpieczenia na cudzy rachunek (na rachunek Ubezpieczonego) zarzut mający wpływ na odpowiedzialność PZU, PZU może podnieść również przeciwko Ubezpieczonemu. Ubezpieczony może żądać, by PZU udzielił mu informacji o postanowieniach zawartej umowy

ubezpieczenia oraz OWU, w zakresie w jakim dotyczą praw i obowiązków Ubezpieczonego.

14. Ubezpieczający ma prawo odstąpienia od umowy ubezpieczenia w terminie 30 dni, a w przypadku gdy Ubezpieczający jest przedsiębiorcą w terminie 7 dni, od dnia zawarcia umowy ubezpieczenia.
15. Ubezpieczający może w każdym czasie rozwiązać umowę ubezpieczenia poprzez złożenie oświadczenia o jej wypowiedzeniu. W takim przypadku umowa ubezpieczenia rozwiązuje się z dniem złożenia oświadczenia o jej wypowiedzeniu.
16. W przypadku zawarcia umowy ubezpieczenia przy wykorzystaniu środków porozumiewania się na odległość, w której Ubezpieczający jest konsumentem, termin w ciągu którego może on odstąpić od umowy ubezpieczenia wynosi 30 dni od rozpoczęcia okresu ubezpieczenia.
17. Ubezpieczający może w każdym czasie rozwiązać umowę ubezpieczenia poprzez złożenie oświadczenia o jej wypowiedzeniu. W takim przypadku umowa ubezpieczenia rozwiązuje się z dniem złożenia oświadczenia o jej wypowiedzeniu.

SKŁADKA UBEZPIECZENIOWA

§ 31

1. Składka ubezpieczeniowa jest ustalana wg taryfy obowiązującej na dzień zawarcie umowy ubezpieczenia, w zależności od:
  - 1) przedmiotu ubezpieczenia;
  - 2) sumy ubezpieczenia.
2. Składka opłacana jest jednorazowo za roczny okres ubezpieczenia za dane ubezpieczenie w wysokości i terminie określonym w umowie ubezpieczenia.
3. Zapłata składki następuje w formie bezgotówkowej. Za dzień zapłaty składki uważa się dzień obciążenia rachunku Ubezpieczającego, lub rachunku technicznego służącego do spłaty zadłużenia z tytułu kredytu udzielonego przez Bank pełną wymagalną kwotą określoną w umowie ubezpieczenia.
4. W przypadku przedłużenia ochrony ubezpieczeniowej na kolejny roczny okres, składka za kolejny okres ubezpieczenia płatna jest najpóźniej w terminie określonym w umowie ubezpieczenia. Składka nie podlega indeksacji.
5. Ubezpieczający obowiązany jest do opłacenia składki ubezpieczeniowej za okres, w którym PZU SA udzielał ochrony ubezpieczeniowej.
6. Odstąpienie od umowy ubezpieczenia lub wypowiedzenie umowy ubezpieczenia nie zwalnia Ubezpieczającego z obowiązku opłacenia składki za okres, w jakim PZU SA udzielał ochrony ubezpieczeniowej.
7. Składkę ubezpieczeniową oblicza się za czas trwania ochrony ubezpieczeniowej. W przypadku wygaśnięcia ochrony ubezpieczeniowej przed upływem okresu ubezpieczenia, Ubezpieczającemu przysługuje zwrot składki za okres niewykorzystanej ochrony ubezpieczeniowej.

POCZĄTEK I KONIEC ODPOWIEDZIALNOŚCI

§ 32

1. Odpowiedzialność PZU SA w stosunku do każdego Ubezpieczonego rozpoczyna się z dniem następującym po dniu zawarcia umowy ubezpieczenia.
2. Okres ubezpieczenia trwa jeden rok i podlega przedłużeniu na kolejne roczne okresy ubezpieczenia.
3. Ochrona ubezpieczeniowa wygasa:
  - 1) z dniem całkowitej spłaty kredytu, rozwiązania umowy kredytu lub odstąpienia od umowy kredytu, jednakże nie wcześniej niż z ostatnim dniem miesiąca, w którym nastąpiła spłata kredytu rozwiązanie lub odstąpienie od umowy kredytu;
  - 2) w przypadku wypowiedzenia przez Ubezpieczonego umowy ubezpieczenia – z dniem, w którym zostało złożone oświadczenie o wypowiedzeniu umowy ubezpieczenia;
  - 3) z dniem rozwiązania umowy ubezpieczenia;
  - 4) z dniem wyczerpania sumy ubezpieczenia lub sumy gwarancyjnej w zakresie ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej w życiu prywatnym;

- 5) z dniem odstąpienia Ubezpieczającego od umowy ubezpieczenia;
  - 6) z chwilą przejścia przedmiotu ubezpieczenia na nabywcę – jeżeli prawa z umowy ubezpieczenia nie zostały przeniesione na nabywcę przedmiotu ubezpieczenia;
  - 7) z dniem unicestwienia przedmiotów ubezpieczenia.
4. Ponadto ochrona ubezpieczeniowa wygasa w zakresie ubezpieczenia ruchomości domowych i stałych elementów, odpowiedzialności cywilnej oraz Assistance Dom wraz z wygaśnięciem ochrony ubezpieczeniowej w stosunku do tego Ubezpieczonego w zakresie ubezpieczenia budynków i lokali mieszkalnych.

POSTĘPOWANIE W RAZIE POWOŁANIA RZECZOZNAWCÓW

§ 33

1. Ubezpieczony lub PZU SA mogą powoływać rzeczoznawców w celu ustalenia przyczyny lub wysokości szkody.
2. W razie rozbieżności w opiniach rzeczoznawców podmioty, o których mowa w ust. 1, mogą powołać rzeczoznawcę opiniującego, który na podstawie przedłożonych do wglądu ekspertyz i własnej oceny stanu faktycznego wyda opinię.
3. Każda z osób, o których mowa w ust. 1, ponosi koszty rzeczoznawcy, którego powołała. Koszty rzeczoznawcy opiniującego, o którym mowa w ust. 2, ponoszą Ubezpieczony oraz PZU po połowie.

WYPŁATA ODSZKODOWANIA

OBOWIĄZKI INFORMACYJNE PZU SA

§ 34

1. Po otrzymaniu zawiadomienia o szkodzie PZU SA przeprowadza postępowanie dotyczące ustalenia stanu faktycznego szkody, zasadności zgłoszonych roszczeń, wysokości odszkodowania i sposobu rozliczenia szkody.
2. PZU SA wypłaca odszkodowanie na podstawie uznania roszczenia, ugody lub prawomocnego orzeczenia sądu.
3. Odszkodowanie wypłaca się:
  - 1) w ubezpieczeniu budynków i lokali mieszkalnych:
    - a) Bankowi – na wskazany przez Bank rachunek bankowy, jeżeli Ubezpieczony złożył oświadczenie o przeniesieniu swoich praw do odszkodowania z umowy ubezpieczenia na rzecz Banku, z zastrzeżeniem ust. 3 pkt. 1 lit. b, ust. 4 i 5,
    - b) Ubezpieczonemu – na wskazany przez niego rachunek bankowy, jeżeli Ubezpieczony nie złożył oświadczenia o przeniesieniu swoich praw do odszkodowania z umowy ubezpieczenia na rzecz Banku albo złożył takie oświadczenie, lecz wartość odszkodowania jest niższa niż 5 000 PLN,
    - c) spadkobiercom – na wskazany przez nich rachunek bankowy, gdy szkoda powstała w mieniu należącym do masy spadkowej:
      - jeżeli Ubezpieczony nie złożył oświadczenia o przeniesieniu swoich praw do odszkodowania z umowy ubezpieczenia na rzecz Banku albo złożył takie oświadczenie, lecz wartość odszkodowania jest niższa, niż 5 000 PLN,
      - jeżeli Ubezpieczony złożył oświadczenie o przeniesieniu swoich praw do odszkodowania z umowy ubezpieczenia na rzecz Banku, ale wysokość odszkodowania przekracza wartość zobowiązań kredytobiorcy wobec Banku; w tym przypadku spadkobiercom wypłacana jest kwota wynikająca z różnicy pomiędzy kwotą odszkodowania a kwotą zobowiązań wobec Ubezpieczającego;
  - 2) w ubezpieczeniu ruchomości domowych i stałych elementów Ubezpieczonemu na wskazany przez niego rachunek bankowy;
  - 3) w ubezpieczeniu odpowiedzialności cywilnej w życiu prywatnym – poszkodowanemu.
4. Jeżeli Ubezpieczony złożył oświadczenie o przeniesieniu swoich praw do odszkodowania z umowy ubezpieczenia na rzecz Banku, a wysokość odszkodowania przekracza wartość zobowiązań Kredytobiorcy wobec Banku, wówczas Ubezpieczonemu wypłacana

jest kwota wynikająca z różnicy pomiędzy kwotą odszkodowania a kwotą zobowiązań wobec Banku.

5. Jeżeli Ubezpieczony złożył oświadczenie o przeniesieniu swoich praw do odszkodowania z umowy ubezpieczenia na rzecz Banku, a zdarzenie ubezpieczeniowe zaszło po rozwiązaniu umowy kredytu lub po całkowitej spłacie kredytu, lecz jeszcze w okresie ubezpieczenia (§ 32 ust. 3 pkt 1), wówczas odszkodowanie wypłaca się Ubezpieczonemu.
6. PZU SA wypłaca odszkodowanie w terminie 30 dni licząc od daty otrzymania zawiadomienia o zdarzeniu ubezpieczeniowym.
7. Jeżeli, w terminie określonym w ust. 6, wyjaśnienie okoliczności koniecznych do ustalenia odpowiedzialności PZU SA albo wysokości odszkodowania okazało się niemożliwe, odszkodowanie powinno zostać wypłacone w ciągu 14 dni od dnia, w którym przy zachowaniu należytej staranności wyjaśnienie tych okoliczności było możliwe. Jednakże bezsporną część odszkodowania PZU SA wypłaca w terminie określonym w ust. 6.
8. PZU SA jest zobowiązany:
  - 1) po otrzymaniu zawiadomienia o zajściu zdarzenia ubezpieczeniowego objętego ochroną ubezpieczeniową, w terminie 7 dni od dnia otrzymania tego zawiadomienia, do poinformowania o tym Ubezpieczającego lub Ubezpieczonego, jeżeli nie są oni osobami występującymi z tym zawiadomieniem, oraz do podjęcia postępowania dotyczącego ustalenia stanu faktycznego zdarzenia ubezpieczeniowego, zasadności zgłoszonych roszczeń i wysokości odszkodowania, a także do poinformowania osoby występującej z roszczeniem pisemnie lub w inny sposób, na który osoba ta wyraziła zgodę, jakie dokumenty są potrzebne do ustalenia odpowiedzialności PZU SA lub wysokości odszkodowania, jeżeli jest to niezbędne do dalszego prowadzenia postępowania;
  - 2) jeżeli w terminach określonych w ust. 6 i 7 nie wypłaci odszkodowania, do pisemnego zawiadomienia osoby zgłaszającej roszczenie oraz Ubezpieczającego o przyczynach niemożności zaspokojenia jej roszczeń w całości lub w części, a także do wypłacenia bezspornej części odszkodowania;
  - 3) jeżeli odszkodowanie nie przysługuje lub przysługuje w innej wysokości niż określona w zgłoszonym roszczeniu, do poinformowania o tym pisemnie osoby występującej z roszczeniem oraz Ubezpieczającego, w terminach o których mowa w ust. 6 i 7, wskazując na okoliczności oraz podstawę prawną uzasadniającą całkowitą lub częściową odmowę wypłaty odszkodowania; informacja ta powinna zawierać pouczenie o możliwości dochodzenia roszczeń na drodze sądowej;
  - 4) do udostępniania osobom, o których mowa w pkt 1, oraz poszkodowanemu lub uprawnionemu z umowy ubezpieczenia informacji i dokumentów gromadzonych w celu ustalenia odpowiedzialności PZU SA lub wysokości odszkodowania; osoby te mogą żądać pisemnego potwierdzenia przez PZU SA udostępnienia informacji, a także sporządzenia na swój koszt kserokopii dokumentów i potwierdzenia ich zgodności z oryginałem przez PZU SA;
  - 5) do udostępniania osobom, o których mowa w pkt 1, oraz poszkodowanemu lub uprawnionemu z umowy ubezpieczenia, informacji i dokumentów, o których mowa w pkt 4, na ich żądanie, w postaci elektronicznej;
  - 6) na żądanie Ubezpieczającego, Ubezpieczonego lub uprawnionego z umowy ubezpieczenia lub poszkodowanego – do udostępnienia posiadanych informacji związanych ze zdarzeniem ubezpieczeniowym będących podstawą ustalenia odpowiedzialności PZU SA oraz ustalenia okoliczności powstania szkody, jak również wysokości odszkodowania;
  - 7) do poinformowania Banku o zgłoszeniu szkody przez Ubezpieczonego w przypadku, gdy w Ubezpieczony złożył oświadczenie o przeniesieniu swoich praw do odszkodowania na rzecz Banku.

ROSZCZENIE REGRESOWE

§ 35

1. Z dniem wypłaty przez PZU SA odszkodowania roszczenia Ubezpieczonego przeciwko osobie trzeciej odpowiedzialnej

za szkodę przechodzą z mocy prawa na PZU SA do wysokości zapłaconego odszkodowania. Jeżeli PZU SA pokrył tylko część szkody, Ubezpieczonemu przysługuje co do pozostałej części pierwszeństwo zaspokojenia przed roszczeniami PZU SA.

2. Nie przechodzą na PZU SA roszczenia Ubezpieczonego przeciwko osobom, z którymi Ubezpieczony pozostaje we wspólnym gospodarstwie domowym.
3. Jeżeli Ubezpieczony bez zgody PZU SA zrzekł się roszczenia w części lub w całości przeciwko osobie trzeciej odpowiedzialnej za szkodę albo je ograniczył, PZU SA może odmówić odszkodowania lub je zmniejszyć. Jeżeli zrzeczenie się lub ograniczenie roszczenia zostanie ujawnione po wypłaceniu odszkodowania, PZU SA może żądać od Ubezpieczonego zwrotu całości lub części wypłaconego odszkodowania.

OBOWIĄZKI UBEZPIECZAJĄCEGO I UBEZPIECZONEGO

§ 36

Ubezpieczający obowiązany jest do poinformowania Ubezpieczonego o prawach i obowiązkach wynikających z zawartej na jego rachunek umowy ubezpieczenia.

§ 37

1. W czasie trwania umowy ubezpieczenia Ubezpieczony zobowiązany jest zgłaszać do PZU SA zmiany okoliczności, o które PZU SA zapytywał w formularzu oferty albo przed zawarciem umowy ubezpieczenia w innych pismach w szczególności okoliczności wskazanych przez Ubezpieczonego w umowie ubezpieczenia niezwłocznie po otrzymaniu wiadomości o zmianie.
2. PZU SA nie ponosi odpowiedzialności za skutki okoliczności, które z naruszeniem ust. 1 nie zostały podane do jego wiadomości. Jeżeli do naruszenia ust. 1 doszło z winy umyślnej, w razie wątpliwości przyjmuje się, że wypadek przewidziany umową ubezpieczenia i jego następstwa są skutkiem okoliczności, o których mowa w zdaniu poprzedzającym.

§ 38

1. Ubezpieczony zobowiązany jest:
  - 1) przestrzegać obowiązujących przepisów prawa z zakresu ochrony przeciwpożarowej;
  - 2) przestrzegać wymogów w zakresie zabezpieczeń przeciwkradzieżowych, o których mowa w § 19;
  - 3) przestrzegać zaleceń producenta dotyczących składowania materiałów, o których mowa w § 3 ust. 5;
  - 4) przeprowadzać konserwacje i okresowe remonty mienia;
  - 5) stosować właściwe środki ochronne w celu zabezpieczenia instalacji wodnych i centralnego ogrzewania oraz ich wyposażenia instalacyjnego przed mrozem, w szczególności utrzymywać właściwą temperaturę w pomieszczeniach;
  - 6) zamknąć, opróżnić z wody i utrzymywać opróżnione instalacje wodne i centralnego ogrzewania w obiektach nieużytecznych i niedozorowanych lub czasowo nieczynnych;
  - 7) wykonywać niezwłocznie inwestycje i naprawy niezbędne w ocenie rzeczoznawców lub zgodnie z przepisami prawa dotyczącymi prawidłowego działania instalacji.
2. W razie naruszenia z winy umyślnej lub wskutek rażącego niedbalstwa obowiązków, o których mowa w ust. 1, PZU SA wolny jest od odpowiedzialności za szkody powstałe z tego powodu, chyba że w razie rażącego niedbalstwa zapłata odszkodowania odpowiada w danych okolicznościach względem słusności, z zastrzeżeniem ust. 3.
3. W ubezpieczeniu odpowiedzialności cywilnej w razie naruszenia z winy umyślnej obowiązków, o których mowa w ust. 1, PZU SA wolny jest od odpowiedzialności za szkody powstałe z tego powodu.

§ 39

1. W razie zajścia zdarzenia ubezpieczeniowego Ubezpieczony zobowiązany jest:
  - 1) użyć dostępnych mu środków w celu ratowania przedmiotu ubezpieczenia oraz zapobieżenia szkodzie lub zmniejszenia jej rozmiarów, między innymi wezwać straż pożarną oraz zawiadomić jednostkę policji, o ile zachodzi taka potrzeba

(w szczególności w przypadku kradzieży z włamaniem lub rabunku) oraz zawiadomić administrację budynku mieszkalnego o fakcie zalania ubezpieczonego lokalu mieszkalnego i w miarę możliwości uzyskać potwierdzenie o dokonaniu powiadomienia;

- 2) zabezpieczyć możliwość dochodzenia roszczeń odszkodowawczych wobec osób odpowiedzialnych za szkodę oraz udzielić PZU SA pomocy dostarczając informacje oraz dokumenty niezbędne do skutecznego dochodzenia roszczeń regresowych.
2. Jeżeli Ubezpieczony umyślnie lub wskutek rażącego niedbalstwa nie zastosował środków określonych w ust. 1 pkt 1, PZU SA wolny jest od odpowiedzialności za szkody powstałe z tego powodu.
3. PZU SA obowiązany jest w granicach odpowiedzialności sumy ubezpieczenia bądź sumy gwarancyjnej, zwrócić koszty wynikłe z zastosowania środków, o których mowa w ust. 1 pkt 1, jeżeli środki te były celowe, chociażby okazały się bezskuteczne. Jeżeli przedmiotowe koszty poniesione zostały na polecenie PZU SA, to zwracane są one w pełnej wysokości.
4. W przypadku ubezpieczenia budynków i lokali mieszkalnych oraz ruchomości domowych i stałych elementów Ubezpieczony obowiązany jest nie dokonywać w uszkodzonym mieniu żadnych zmian i nie dokonywać jego naprawy, jeżeli zmiany i naprawa nie są uzasadnione koniecznością zabezpieczenia mienia pozostałego po szkodzie lub zmniejszenia rozmiaru szkody, bez uprzedniego przeprowadzenia oględzin przez PZU SA lub jego przedstawiciela, chyba że PZU SA lub jego przedstawiciel nie przeprowadził takich oględzin w terminie 7 dni od dnia otrzymania zawiadomienia o szkodzie, albo 14 dni, jeżeli niezbędne było powołanie biegłych (rzeczoznawców).
5. Ubezpieczony obowiązany jest udzielić przedstawicielowi PZU SA pomocy i wyjaśnień w uzyskaniu informacji odnośnie okoliczności zajścia zdarzenia ubezpieczeniowego, przyczyn powstania szkody, jej przedmiotu i rozmiaru.
6. Wykonanie obowiązków, o których mowa w ust. 4 i 5, niezbędne jest do ustalenia odpowiedzialności PZU SA.

§ 40

1. W przypadku ubezpieczenia budynków i lokali mieszkalnych oraz ruchomości domowych i stałych elementów Ubezpieczony zobowiązany jest zawiadomić PZU SA o zaistniałym zdarzeniu ubezpieczeniowym niezwłocznie, nie później jednak niż w terminie 7 dni od dnia uzyskania wiadomości o jego zajściu.
2. W przypadku ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej Ubezpieczony zobowiązany jest zawiadomić PZU SA o zaistniałym zdarzeniu ubezpieczeniowym niezwłocznie, nie później jednak niż w terminie 7 dni od dnia jego zajścia lub dowiedzenia się o nim.
3. W razie naruszenia z winy umyślnej lub rażącego niedbalstwa obowiązku, o którym mowa w ust. 1 i 2, PZU SA może odpowiednio zmniejszyć odszkodowanie, jeżeli naruszenie przyczyniło się do zwiększenia szkody lub uniemożliwiło PZU SA ustalenie okoliczności i skutków zdarzenia ubezpieczeniowego.
4. Skutki braku zawiadomienia PZU SA o zdarzeniu ubezpieczeniowym nie nastąpią, jeżeli PZU SA w terminie, o którym mowa w ust. 1 i 2, otrzymał wiadomość o okolicznościach, które należało podać do jego wiadomości.

§ 41

W przypadku ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej:

- 1) w razie wystąpienia przez poszkodowanego przeciwko Ubezpieczonemu z roszczeniem o odszkodowanie, Ubezpieczony jest zobowiązany niezwłocznie, nie później jednak niż w terminie 7 dni, powiadomić o tym PZU SA;
- 2) w razie wystąpienia z roszczeniem, o którym mowa w pkt 1, na drogę sądową, Ubezpieczony zobowiązany jest niezwłocznie, nie później jednak niż w terminie 7 dni od otrzymania pozwu, zawiadomić o tym PZU SA;
- 3) Ubezpieczony jest zobowiązany dostarczyć PZU SA orzeczenie sądu w terminie umożliwiających zajęcie stanowiska co do wniesienia środka odwoławczego;
- 4) w razie zajścia zdarzenia ubezpieczeniowego Ubezpieczony jest zobowiązany do podjęcia aktywnej współpracy z PZU SA w celu wyjaśnienia okoliczności i przyczyn powstania szkody oraz ustalenia jej rozmiaru.

§ 42

W przypadku ubezpieczenia Assistance Dom, w celu skorzystania z usług assistance, o których mowa w § 27, Ubezpieczony (lub osoba działająca w jego imieniu) powinien niezwłocznie po zaistnieniu zdarzenia i przed podjęciem działań we własnym zakresie zawiadomić telefonicznie o zdarzeniu ubezpieczeniowym Centrum Alarmowe PZU Pomoc i podać następujące informacje:

- 1) imię i nazwisko Ubezpieczonego;
- 2) adres zamieszkania lub adres miejsca ubezpieczenia, jeżeli jest inny niż adres zamieszkania;
- 3) numer telefonu, pod którym Centrum Alarmowe PZU Pomoc może skontaktować się z Ubezpieczonym lub osobą wyznaczoną;
- 4) krótki opis zdarzenia oraz rodzaj potrzebnej pomocy.

§ 43

1. Jeżeli Ubezpieczony z przyczyn od siebie niezależnych nie mógł skontaktować się telefonicznie z Centrum Alarmowym PZU Pomoc i we własnym zakresie zorganizował i pokrył koszty usług assistance określonych w § 27, powinien poinformować o tym fakcie PZU SA w terminie 7 dni od dnia kiedy skontaktowanie z PZU SA stało się możliwe. PZU SA zwraca ww. koszty usług assistance na podstawie przedłożonych przez Ubezpieczonego dokumentów potwierdzających fakt zajścia zdarzenia ubezpieczeniowego i poniesienia tych kosztów.
2. W razie naruszenia z winy umyślnej lub z rażącego niedbalstwa obowiązku powiadomienia w terminie, o którym mowa w ust. 1, PZU SA może odpowiednio zmniejszyć świadczenie, jeżeli naruszenie to uniemożliwiło PZU SA ustalenie okoliczności i skutków zdarzenia ubezpieczeniowego.
3. Skutki braku zawiadomienia PZU SA o zdarzeniu ubezpieczeniowym nie następują, jeżeli PZU SA w terminie, o którym mowa w ust. 1, otrzymał wiadomość o okolicznościach, które należało podać z jego wiadomości.
4. Zwrot kosztów, o których mowa w ust. 1, następuje na podstawie imiennych rachunków i dowodów ich zapłaty, do wysokości

rzeczywistych poniesionych kosztów, maksymalnie jednak do kwoty limitu odpowiedzialności ustalonego w OWU dla danej usługi assistance, a jeżeli limit ten nie został ustalony – maksymalnie do kwoty odpowiadającej średniej cenie wykonania tej usługi obowiązującej na terenie miejscowości, w której usługa ta została wykonana.

POSTANOWIENIA KOŃCOWE

§ 44

1. Ubezpieczającemu, Ubezpieczonemu i uprawnionemu z umowy ubezpieczenia przysługuje prawo do wniesienia pisemnej skargi lub zażalenia, dotyczących wykonywania umowy ubezpieczenia.
2. Z zastrzeżeniem ust. 2, adresatem skargi lub zażalenia oraz właściwym do ich rozpatrzenia jest jednostka organizacyjna PZU SA, nadzorująca jednostkę, której działania skarga lub zażalenie dotyczy. Skargę lub zażalenie składa się na piśmie za pośrednictwem jednostki, której działania skarga lub zażalenie dotyczy.
3. W przypadku skargi lub zażalenia dotyczącego:
  - 1) likwidacji szkód – jednostką właściwą do ich rozpatrywania jest Regionalne Centrum Likwidacji Szkód właściwe ze względu na miejsce likwidacji szkody;
  - 2) świadczenia usług assistance – jednostką właściwą do ich rozpatrywania jest Biuro Assistance PZU SA.
4. PZU SA udziela odpowiedzi na skargę lub zażalenie na piśmie, w terminie 30 dni od dnia otrzymania skargi lub zażalenia.
5. Ubezpieczającemu, Ubezpieczonemu i uprawnionemu z umowy ubezpieczenia przysługuje prawo wniesienia skargi do Rzecznika Ubezpieczonych.
6. Powództwo o roszczenia wynikające z umowy ubezpieczenia można wytoczyć albo według przepisów o właściwości ogólnej albo przed sąd właściwy dla miejsca zamieszkania lub siedziby Ubezpieczającego, Ubezpieczonego lub uprawnionego z umowy ubezpieczenia.

**POSTANOWIENIA DODATKOWE I ODMIENNE
DO OGÓLNYCH WARUNKÓW UBEZPIECZENIA
„SUPEROCHRONA DOMÓW I LOKALI MIESZKALNYCH”
DLA KREDYTOBIORCÓW KREDYTÓW HIPOTECZNYCH
I POŻYCZKOBIORCÓW POŻYCZEK HIPOTECZNYCH
UDZIELANYCH PRZEZ PKO BANK POLSKI SA
ALBO PKO BANK HIPOTECZNY SA**

ustalonych uchwałą nr UZ/37/2015 Zarządu PZU SA z dnia 11 lutego 2015 roku, zwane dalej OWU

§ 1

W OWU wprowadza się następujące zmiany:

1) po tytule dodaje się zapis w brzmieniu:

Informacje, o których mowa w art. 17 ust. 1 ustawy o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej:

Rodzaj informacji	Numer jednostki redakcyjnej wzorca umowy
Przesłanki wypłaty odszkodowania i innych świadczeń	Postanowienia wspólne: § 1 ust 2–4, § 2, § 30 ust. 6–8, 9 i 10, § 32, § 34 ust. 3–5, § 37 ust. 1, § 38 ust. 1, § 39 ust. 1, 3, 5 i 6, § 44 ust. 15. Ubezpieczenie budynków i lokali mieszkalnych: § 3, § 5, § 6, § 8, § 9, § 10, § 11, § 39 ust. 4, § 40 ust. 1 i 4. Ubezpieczenie ruchomości domowych i stałych elementów: § 12, § 14, § 15, § 16, § 19, § 20, § 21, § 39 ust. 4, § 40 ust. 1 i 4. Ubezpieczenie odpowiedzialności cywilnej w życiu prywatnym: § 22, § 24, § 25, § 40 ust. 2 i 4, § 41. Ubezpieczenie Assistance Dom: § 26, § 27, § 28, § 42, § 43 ust. 1, 3 i 4.

Rodzaj informacji	Numer jednostki redakcyjnej wzorca umowy
Ograniczenia oraz wyłączenia odpowiedzialności zakładu ubezpieczeń uprawniające do odmowy wypłaty odszkodowania i innych świadczeń lub ich obniżenia	<p>Postanowienia wspólne: § 1 ust 2–4, § 2, § 30 ust. 6–8 i 10, § 32, § 34 ust. 3–5, § 35 ust. 3, § 37 ust. 2, § 38 ust. 2, § 39 ust. 2, § 44 ust. 15.</p> <p>Ubezpieczenie budynków i lokali mieszkalnych: § 3 ust. 2–4, § 4, § 5, § 7, § 8, § 9, § 10, § 11, § 39 ust. 4, § 40 ust. 3.</p> <p>Ubezpieczenie ruchomości domowych i stałych elementów § 13, § 14 ust. 2–4, § 17, § 18, § 19, § 20, § 21, § 40 ust. 3.</p> <p>Ubezpieczenie odpowiedzialności cywilnej w życiu prywatnym: § 22 ust. 7–9, § 23, § 24, § 25, § 40 ust. 3.</p> <p>Ubezpieczenie Assistance Dom: § 26 ust. 2, § 27, § 28, § 29, § 43 ust. 1, 2 i 4</p>

2) § 30 otrzymuje brzmienie:

„§ 30

1. Umowa ubezpieczenia zawierana jest za pośrednictwem Agenta Ubezpieczeniowego, który wykonuje w imieniu lub na rzecz PZU SA czynności pośrednictwa ubezpieczeniowego. Zawarcie umowy ubezpieczenia może nastąpić przy jednoczesnej obecności Ubezpieczającego i Agenta Ubezpieczeniowego albo przy wykorzystaniu środków porozumiewania się na odległość.
2. Agent Ubezpieczeniowy doręcza tekst OWU przed zawarciem umowy ubezpieczenia, z zastrzeżeniem ust 3.
3. W przypadku zawierania umowy ubezpieczenia na odległość w rozumieniu przepisów ustawy o prawach konsumenta, za pośrednictwem telefonu tekst OWU jest udostępniony na stronie internetowej Banku oraz przekazywany Ubezpieczającemu przez Agenta Ubezpieczeniowego wraz z dokumentem ubezpieczenia.
4. Umowa ubezpieczenia może być zawarta w okresie obowiązywania umowy o kredyt.
5. Zawarcie umowy ubezpieczenia PZU SA potwierdza dokumentem ubezpieczenia
6. Umowę ubezpieczenia zawiera się na okres jednego roku z możliwością jej automatycznego zawierania się na kolejne okresy ubezpieczenia wynoszące jeden rok.
7. Umowa ubezpieczenia zawiera się automatycznie na kolejny okres ubezpieczenia wynoszący jeden rok, zgodnie z ust. 6, jeżeli:
  - 1) Ubezpieczający nie złoży najpóźniej przed upływem okresu ubezpieczenia w dotychczasowej umowie ubezpieczenia oświadczenia o nie wyrażeniu zgody na automatyczne zawarcie się umowy na kolejny okres ubezpieczenia oraz
  - 2) PZU SA nie złoży najpóźniej na 30 dni przed upływem okresu ubezpieczenia w dotychczasowej umowie ubezpieczenia oświadczenia o nie wyrażeniu zgody na automatyczne zawarcie się umowy ubezpieczenia na kolejny okres ubezpieczenia oraz
  - 3) została zapłacona składka ubezpieczeniowa z tytułu dotychczasowej umowy ubezpieczenia.

8. Automatyczne zawarcie się umowy ubezpieczenia, o którym mowa w ust. 6 i 7, następuje na warunkach obowiązujących dla dotychczasowej umowy ubezpieczenia.
9. Zawarcie umowy na odległość następuje po uprzednim:
  - 1) zapoznaniu się z Regulaminem oraz jego zaakceptowaniu przez Ubezpieczającego;
  - 2) zapoznaniu się i zaakceptowaniu treści OWU przez Ubezpieczającego;
  - 3) złożeniu wniosku przez Ubezpieczającego.
10. Umowę ubezpieczenia na odległość zawiera się na podstawie wniosku ubezpieczającego złożonego za pośrednictwem środków porozumiewania się na odległość. Umowę ubezpieczenia na odległość uważa się za zawartą z chwilą potwierdzenia przez PZU przyjęcia wniosku.
11. Ubezpieczający może zawrzeć umowę ubezpieczenia na cudzy rachunek (na rachunek ubezpieczonego). Obowiązek zapłaty składki ubezpieczeniowej ciąży na Ubezpieczającym.
12. W przypadku zawarcia umowy ubezpieczenia na cudzy rachunek (na rachunek ubezpieczonego) zarzut mający wpływ na odpowiedzialność PZU, PZU może podnieść również przeciwko Ubezpieczonemu. Ubezpieczony może żądać, by PZU udzielił mu informacji o postanowieniach zawartej umowy ubezpieczenia oraz OWU, w zakresie w jakim dotyczą praw i obowiązków ubezpieczonego.
13. Ubezpieczający ma prawo odstąpienia od umowy ubezpieczenia składając oświadczenie w tym zakresie w terminie 30 dni, a w przypadku gdy Ubezpieczający jest przedsiębiorcą w terminie 7 dni, od dnia zawarcia umowy ubezpieczenia. Jeżeli najpóźniej w chwili zawarcia umowy PZU nie poinformował ubezpieczającego będącego konsumentem o prawie odstąpienia od umowy ubezpieczenia, termin 30 dni biegnie od dnia, w którym ubezpieczający będący konsumentem dowiedział się o tym prawie.
14. Ubezpieczający może w każdym czasie rozwiązać umowę ubezpieczenia poprzez złożenie oświadczenia o jej wypowiedzeniu. W takim przypadku umowa ubezpieczenia rozwiązuje się z dniem złożenia oświadczenia o jej wypowiedzeniu.
15. W przypadku zawarcia umowy ubezpieczenia przy wykorzystaniu środków porozumiewania się na odległość, w której Ubezpieczający jest konsumentem, termin w ciągu którego może on odstąpić od umowy składając pisemne oświadczenie w tym zakresie ubezpieczenia wynosi 30 dni od rozpoczęcia okresu ubezpieczenia.
16. Ubezpieczający może w każdym czasie rozwiązać umowę ubezpieczenia poprzez złożenie oświadczenia o jej wypowiedzeniu. W takim przypadku umowa ubezpieczenia rozwiązuje się z dniem, w którym Ubezpieczający złożył oświadczenie o jej wypowiedzeniu."

3) w § 34 ust. 8 otrzymuje brzmienie:

„8

PZU SA jest zobowiązany:

- 1) po otrzymaniu zawiadomienia o wystąpieniu zdarzenia ubezpieczeniowego w terminie 7 dni od dnia otrzymania tego zawiadomienia, do poinformowania o tym ubezpieczającego lub ubezpieczonego, jeżeli nie są oni osobami występującymi z tym zawiadomieniem, oraz do podjęcia postępowania dotyczącego ustalenia stanu faktycznego zdarzenia ubezpieczeniowego, zasadności zgłoszonych roszczeń i wysokości świadczenia, a także do poinformowania osoby występującej z roszczeniem pisemnie lub w inny sposób, na który osoba ta wyraziła zgodę, jakie dokumenty są potrzebne do ustalenia odpowiedzialności PZU SA lub wysokości świadczenia, jeżeli jest to niezbędne do dalszego prowadzenia postępowania; w przypadku umowy ubezpieczenia zawartej na cudzy rachunek, zawiadomienie o wystąpieniu zdarzenia ubezpieczeniowego może zgłosić również ubezpieczony albo jego spadkobiercy; w tym przypadku spadkobierca jest traktowany jak uprawniony z umowy ubezpieczenia;
- 2) jeżeli w terminach określonych w ust. 6 i 7 nie wypłaci świadczenia do zawiadomienia pisemnie:
  - a) osoby zgłaszającej roszczenie oraz
  - b) ubezpieczonego w przypadku umowy ubezpieczenia zawartej na cudzy rachunek, jeżeli nie jest on osobą zgłaszającą roszczenie – o przyczynach niemożności zaspokojenia ich roszczeń w całości lub w części, a także do wypłaty bezspornej części świadczenia;
- 3) jeżeli świadczenie nie przysługuje lub przysługuje w innej wysokości niż określona w zgłoszonym roszczeniu, do poinformowania o tym pisemnie:
  - a) osoby występującej z roszczeniem oraz
  - b) ubezpieczonego, w przypadku umowy ubezpieczenia zawartej na cudzy rachunek, jeżeli nie jest on osobą zgłaszającą roszczenie – wskazując na okoliczności oraz na podstawę prawną uzasadniającą całkowitą lub częściową odmowę wypłaty świadczenia oraz do pouczenia tej osoby o możliwości dochodzenia roszczeń na drodze sądowej;
- 4) do udostępniania Ubezpieczającemu, Ubezpieczonemu, osobie występującej z roszczeniem lub uprawnionemu z umowy ubezpieczenia, informacji i dokumentów gromadzonych w celu ustalenia odpowiedzialności PZU SA lub wysokości świadczenia; osoby te mogą żądać pisemnego potwierdzenia przez PZU SA udostępnionych informacji, a także sporządzenia na swój koszt kserokopii dokumentów i potwierdzenia ich zgodności z oryginałem przez PZU SA;
- 5) do udostępniania osobom, o których mowa w pkt 4, informacji i dokumentów, o których mowa w pkt 4, na ich żądanie, w postaci elektronicznej;

- 6) na żądanie ubezpieczonego lub uprawnionego z umowy ubezpieczenia, do udostępniania posiadanych przez siebie informacji związanych ze zdarzeniem ubezpieczeniowym będącym podstawą ustalenia odpowiedzialności PZU SA oraz ustalenia okoliczności zdarzenia ubezpieczeniowego, jak również wysokości świadczenia;
- 7) na żądanie Ubezpieczającego lub Ubezpieczonego, do przekazania informacji o oświadczeniach złożonych przez nich na etapie zawierania umowy ubezpieczenia na potrzeby oceny ryzyka ubezpieczeniowego lub kopii dokumentów sporządzonych na tym etapie.”
- 4) § 44 otrzymuje brzmienie:
- „§ 44**
1. Ubezpieczającemu, Ubezpieczonemu i uprawnionemu z Umowy ubezpieczenia, będącemu osobą fizyczną, przysługuje prawo złożenia reklamacji w rozumieniu ustawy o rozpatrywaniu reklamacji przez podmioty rynku finansowego i o Rzeczniku Finansowym, tj. prawo skierowania wystąpienia do PZU SA, w którym zgłasza on zastrzeżenia dotyczące usług świadczonych przez PZU SA.
  2. Reklamację składa się w każdej jednostce PZU SA obsługującej klienta.
  3. Reklamacja może być złożona w formie:
    - 1) pisemnej – osobiście albo przesyłką pocztową w rozumieniu ustawy Prawo pocztowe;
    - 2) ustnej – telefonicznie albo osobiście do protokołu podczas wizyty osoby, o której mowa w ust. 1, w jednostce, o której mowa w ust. 2;
    - 3) elektronicznej – wysyłając e-mail na adres reklamacje@pzu.pl lub wypełniając formularz na www.pzu.pl.
  4. PZU SA rozpatruje reklamację i udziela na nią odpowiedzi, bez zbędnej zwłoki, jednak nie później niż w terminie 30 dni od dnia otrzymania reklamacji, z zastrzeżeniem ust. 5.
  5. W szczególnie skomplikowanych przypadkach, uniemożliwiających rozpatrzenie reklamacji i udzielenie odpowiedzi w terminie, o którym mowa w ust. 4, PZU SA przekazuje osobie, która złożyła reklamację, informację, w której:
    - 1) wyjaśnia przyczynę opóźnienia;
    - 2) wskazuje okoliczności, które muszą zostać ustalone dla rozpatrzenia sprawy;
    - 3) określa przewidywany termin rozpatrzenia reklamacji i udzielenia odpowiedzi, który nie może przekroczyć 60 dni od dnia otrzymania reklamacji.
  6. Odpowiedź PZU SA na reklamację zostanie dostarczona osobie, która ją złożyła, w postaci papierowej lub za pomocą innego trwałego nośnika informacji w rozumieniu ustawy o usługach płatniczych lub pocztą elektroniczną wyłącznie na wniosek tej osoby.
  7. Klientowi, o którym mowa w ust. 1, przysługuje prawo wniesienia do Rzecznika Finansowego wniosku dotyczącego:
    - 1) nieuwzględnienia roszczeń w trybie rozpatrywania reklamacji;
    - 2) niewykonania czynności wynikających z reklamacji rozpatrzonej zgodnie z wolą tej osoby w terminie określonym w odpowiedzi na tę reklamację.
  8. Skargę lub zażalenie, niebędące reklamacją, o której mowa w ust. 1, składa się na piśmie za pośrednictwem dowolnej jednostki organizacyjnej PZU SA.
  9. Skargi i zażalenia rozpatrywane są przez jednostkę organizacyjną określoną w przepisach wewnętrznych PZU SA obowiązujących na dzień składania skargi lub zażalenia. Informacja w tym zakresie jest dostępna w jednostkach organizacyjnych PZU SA.
  10. PZU SA udziela odpowiedzi na skargę lub zażalenie na piśmie, w terminie 30 dni od dnia otrzymania skargi lub zażalenia.
  11. Ubezpieczonemu i uprawnionemu z Umowy ubezpieczenia, będącemu konsumentem, przysługuje prawo zwrócenia się o pomoc do Miejskich i Powiatowych Rzeczników Konsumenta.
  12. PZU SA podlega nadzorowi Komisji Nadzoru Finansowego.
  13. Powództwo o roszczenia wynikające z Umowy ubezpieczenia można wytoczyć albo według przepisów o właściwości ogólnej albo przed sąd właściwy dla miejsca zamieszkania lub siedziby Ubezpieczającego, Ubezpieczonego lub uprawnionego z Umowy ubezpieczenia.
  14. Powództwo o roszczenie wynikające z umowy ubezpieczenia można wytoczyć według przepisów o właściwości ogólnej albo przed sąd właściwy dla miejsca zamieszkania spadkobiercy ubezpieczonego lub spadkobiercy uprawnionego z umowy ubezpieczenia.
  15. W sprawach nieuregulowanych w OWU mają zastosowanie odpowiednie przepisy kodeksu cywilnego oraz inne stosowne przepisy prawa polskiego”.

§ 2

Pozostałe postanowienia OWU nie ulegają zmianie.

POSTANOWIENIA DODATKOWE I ODBIEGAJĄCE

ustalone uchwałą nr UZ/17/2017 Zarządu Powszechnego Zakładu Ubezpieczeń Spółki Akcyjnej z dnia 25 stycznia 2017 r.

1. Podmiotem uprawnionym w rozumieniu ustawy o pozasądowym rozpatrywaniu sporów konsumenckich, właściwym dla PZU SA do pozasądowego rozpatrywania sporów, jest Rzecznik Finansowy, którego adres strony internetowej jest następujący: www.rf.gov.pl.
2. Skargę lub zażalenie, niebędące reklamacją, składa się za pośrednictwem dowolnej jednostki organizacyjnej PZU SA.